

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

15 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

15.1. ΓΕΝΙΚΑ

15.1.1 Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ασκεί αρμοδιότητες στους τομείς της Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Στα καθήκοντα και υποχρεώσεις του Τμήματος περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Εκπόνηση Σχεδίων Ανάπτυξης και άλλων Σχεδίων και Προγραμμάτων, τα οποία αποσκοπούν στον ορθολογικό χωροταξικό και πολεοδομικό προγραμματισμό, στην προαγωγή και ρύθμιση της ανάπτυξης και στη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης του Κυπριακού χώρου.
- Άσκηση πολεοδομικού ελέγχου της ανάπτυξης από το Διευθυντή και Λειτουργούς του Τμήματος, στους οποίους ο Υπουργός Εσωτερικών έχει εκχωρήσει εξουσίες Πολεοδομικής Αρχής.
- Παρακολούθηση των σύγχρονων διεθνών εξελίξεων και εκσυγχρονισμός της Πολεοδομικής Νομοθεσίας και του πολεοδομικού συστήματος που προκύπτει από αυτή.
- Ετοιμασία Μελετών και Σχεδίων και προώθηση της υλοποίησης Έργων Υποδομής σε Δήμους και Κοινότητες της Κύπρου.
- Εφαρμογή της Κρατικής πολιτικής για τη στέγαση των εκτοπισθέντων και διαχείριση των Κυβερνητικών Οικισμών στέγασης εκτοπισθέντων.

15.1.2 Η πολεοδομική και χωροταξική πολιτική θεμελιώνεται στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο και έχει, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους:

- Τη διασφάλιση της ισόρροπης, από πολεοδομική και χωροταξική άποψη, ανάπτυξης των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου και τη διαφύλαξη της δυνατότητας για λειτουργική επανένωση του ενιαίου Κυπριακού χώρου.
- Τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης των πόλεων και της υπαίθρου της Κύπρου.
- Την ισόρροπη ικανοποίηση των αναγκών για συνεχή φυσική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και για προστασία του περιβάλλοντος.
- Την προστασία και βιώσιμη χρησιμοποίηση περιοχών φυσικής καλλονής, της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, των παραδοσιακών οικισμών και αξιόλογων μεμονωμένων οικοδομών, καθώς και την εναρμόνιση των αναπτύξεων με το χαρακτήρα του τοπίου και τη φυσιογνωμία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος κάθε περιοχής.

- Τον ορθολογικό προγραμματισμό της κατανομής των χρήσεων γης στα αστικά κέντρα και στην ύπαιθρο, με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των χρήσεων και την προστασία και αναβάθμιση των ανέσεων του πληθυσμού.
- Την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης, πολυδιάστατης και μακρόπνοης κυκλοφοριακής πολιτικής, η οποία να αποδίδει ίση σημασία σε όλα τα διαθέσιμα προς το περιβάλλον μέσα.
- Τη συστηματική ενημέρωση του κοινού αναφορικά με πολεοδομικά θέματα και την προώθηση παραγωγικού διαλόγου με διάφορους φορείς, οργανωμένα σύνολα και το ευρύτερο κοινό.

15.1.3 Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συμμετέχει ενεργά σε διεθνή και Ευρωπαϊκά σώματα και δράσεις αναφορικά με θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και οίκησης και επιτελεί έργο που αποβλέπει στην εναρμόνιση του Κυπριακού θεσμικού πλαισίου με τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές προσεγγίσεις.

15.1.4 Στον τομέα της στέγασης των εκτοπισθέντων το Τμήμα υλοποιεί την Κρατική πολιτική με την προώθηση της ανέγερσης νέων κατοικιών σε υφιστάμενους Κυβερνητικούς Οικισμούς, την αναδόμηση των παλαιότερων Κυβερνητικών Οικισμών, τη διαχείριση και συντήρηση του συνόλου των εν λόγω Οικισμών και την εφαρμογή των σχεδίων αυτοστέγασης εκτοπισθέντων.

15.2. ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ

15.2.1 ΚΛΑΔΟΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

1. Δημοσίευση του εγκριμένου Τοπικού Σχεδίου Παραλιμνίου στις 24.4.2009.
2. Δημοσίευση του τροποποιημένου (επανεξέταση) Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας στις 10/7/09, ολοκλήρωση της διαδικασίας μελέτης των 467 ενστάσεων και δημοσίευση του οριστικοποιημένου Σχεδίου στις 18/12/09.
3. Συνέχιση της διαδικασίας για την τρίτη τακτή αναθεώρηση των Τοπικών Σχεδίων Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και για την πρώτη αναθεώρηση του Σχεδίου Περιοχής Αστικού Κέντρου Λάρνακας.
4. Συνέχιση της διαδικασίας αναθεώρησης και τροποποίησης του Τοπικού Σχεδίου Αθηνών.
5. Συνέχιση της διαδικασίας αναθεώρησης και τροποποίησης του Τοπικού Σχεδίου Δερύνειας.
6. Συνέχιση της παρακολούθησης της διαδικασίας εκπόνησης του Σχεδίου Περιοχής Παραδοσιακού Πυρήνα και Βιομηχανικής Ζώνης Έγκωμης.

15.2.2 ΚΛΑΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΥΠΑΙΘΡΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΥΠΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. Συνέχιση της διαδικασίας μερικής αναθεώρησης του κειμένου της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο και εξέταση θεμάτων προτεραιότητας στην Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή.
2. Ολοκλήρωση και Δημοσίευση των ενοτήτων που αφορούν τις Γενικές Πρόνοιες Πολιτικής, την Ειδική Διακριτική Ευχέρεια την Ερμηνεία Όρων και τα Πρότυπα για Παροχή Χώρων Στάθμευσης καθώς και του τελικού κειμένου των Κεφαλαίων Αναψυχής και Ψυχαγωγίας, Βιομηχανικής, Βιοτεχνικής και Αποθηκευτικής Ανάπτυξης, Παρόδιων Διευκολύνσεων εκτός Ορίου Ανάπτυξης, Έργων Υποδομής και Διάθεσης Αποβλήτων (Βιομηχανικών, κτηνοτροφικών, κλπ).
3. Ετοιμασία και δημοσίευση Τροποποιημένων Σχεδίων για τις Διοικητικές Περιοχές Τσάδας, Κόρνου και Μαρί.
4. Ολοκλήρωση μελέτης και δημοσίευση τροποποιημένων σχεδίων Πολεοδομικών Ζωνών μετά από τις ενστάσεις και την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για τις διοικητικές περιοχές του Δήμου Ιδαλίου και της Αγίας Βαρβάρας.
5. Ολοκλήρωση διαδικασίας εκπόνησης Πολεοδομικών Ζωνών στην κοινότητα Ποταμιάς.
6. Ανανέωση Διαταγμάτων Λευκής Ζώνης στις διοικητικές περιοχές Νήσου, Πέρα Χωρίου, Τόχνης, Κοκκινотριμιθιάς, Πέγειας.
7. Έναρξη των εργασιών της Επιτροπής Μελέτης των Ενστάσεων που υποβλήθηκαν εναντίον των Πολεοδομικών Ζωνών των Κοινοτήτων Κάθικα, Π. Αρόδων, Ν. Χωρίου και Δρούσιας.
8. Δημοσίευση τροποποιημένων Σχεδίων που αφορούν τη Ζώνη Προστασίας Παραλίας στη Κοινότητα Σωτήρας.
9. Ετοιμασία χρονοδιαγράμματος και καταλόγων κοινοτήτων (Φάσεις εργασίας) Αναθεώρησης-Τροποποίησης Πολεοδομικών Ζωνών.
10. Συμπλήρωση και αποστολή εντύπων Τροποποίησης για όλες τις κοινότητες της Κύπρου για τις οποίες θα γίνει εκπόνηση ή αναθεώρηση Πολεοδομικών Ζωνών.
11. Έναρξη διαδικασίας Αναθεώρησης/Τροποποίησης Πολεοδομικών Ζωνών 72 κοινοτήτων (Α Φάση) παγκύπρια.
12. Οργάνωση και διεξαγωγή ημερίδας στη Λευκωσία και σύσκεψης στη Σωτήρα Αμμοχώστου με στόχο την ενημέρωση των Τοπικών Αρχών για τις διαδικασίες εκπόνησης Τοπικών Σχεδίων των υποπεριφερειών Σολέας και Μαραθάσας, καθώς και Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου, αντίστοιχα.
13. Ετοιμασία και αποστολή ερωτηματολογίων προς Κοινοτικά Συμβούλια που

περιλαμβάνονται στα Τοπικά Σχέδια Σολέας, Μαραθάσας και Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Διαβουλευσεις με Τμήματα/Υπηρεσίες.

14. Ετοιμασία και παρουσίαση των Προκαταρκτικών Εκθέσεων (Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης, προβλήματα, προοπτικές Στόχοι και Στρατηγική) στο Πολεοδομικό Συμβούλιο των Τοπικών Σχεδίων, Μαραθάσας και Σολέας.
15. Συμπλήρωση εντύπων ενστάσεων και αποστολή στην ΕΜΕ για έναρξη της διαδικασίας μελέτης των ενστάσεων που αφορούν τις Πολεοδομικές Ζώνες των Κοινοτήτων Λυμπιών, Φικάρδου και Ίνειας.
16. Αξιολόγηση 13 διαχειριστικών σχεδίων του δικτύου «Φύση 2000» και τεσσάρων νέων περιοχών ΖΕΠ (Νόμος 152(I) του 2003) με βάση Πολεοδομικά/Χωροταξικά κριτήρια.
17. Ετοιμασία εκθέσεων για προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, σε σχέση με Πολεοδομικές Ζώνες.
18. Συμμετοχή στις εργασίες της Διαχειριστικής Επιτροπής που έχει συσταθεί για την υλοποίηση του Διαχειριστικού Σχεδίου της Χερσονήσου του Ακάμα.
19. Ολοκλήρωση των εργασιών των επιτροπών που καθορίστηκαν για τη μελέτη των ενστάσεων που υποβλήθηκαν εναντίον των Λατομικών Ζωνών και αποστολή των εισηγήσεων των επιτροπών στον Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών.

15.2.3 ΚΛΑΔΟΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

1. Νομοθεσία για τη Μεταφορά Αναπτυξιακών Δικαιωμάτων

Ετοιμασία νομοθεσίας για μεταφορά αναπτυξιακών δικαιωμάτων από μία ιδιοκτησία σε άλλη και υποβολή της στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, η οποία τυγχάνει νομοτεχνικής επεξεργασίας.

2. Επιτροπή για την προώθηση της θεσμοθέτησης του Αστικού Αναδασμού

Η αρμόδια Επιτροπή (που στην διευρυμένη της μορφή μετείχαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και των Τμημάτων Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Πολεοδομίας και Οικήσεως και Αναδασμού καθώς και του ΕΤΕΚ), ολοκλήρωσε την επεξεργασία του σχετικού νομοσχεδίου. Το νομοσχέδιο έτυχε της ανάλογης νομοτεχνικής επεξεργασίας από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα και προωθήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου όπου έτυχε της σχετικής έγκρισης, στην Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

3. Τροποποίηση της Πολεοδομικής Νομοθεσίας

α) Σχέδιο Νόμου για την τροποποίηση της Πολεοδομικής Νομοθεσίας για την ταχεία ρύθμιση και αδειοδότηση ορισμένων τύπων ανεκτών παρανομιών

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοίμασε προσχέδιο νομοσχεδίου προς παραπέρα διαβούλευση και συζήτηση που προνοεί την ενσωμάτωση στους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμους ειδικού νέου άρθρου, ώστε σε συνδυασμό με τροποποιήσεις στο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο και στο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο, να επιτυγχάνεται η ταχεία ρύθμιση και αδειοδότηση ορισμένων τύπων ανεκτών παρατυπιών, με συνοπτικές διαδικασίες, από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο ο οποίος έχει συμφέρον σε ακίνητη ιδιοκτησία, ώστε να επιτευχθεί ο επεγκλωβισμός του μεγάλου αριθμού δυνιδιοκτητών, αγοραστών ή ακόμη και ενός ιδιοκτήτη οικοδομής για την εξασφάλιση του απαιτούμενου πιστοποιητικού έγκρισης και με απώτερο σκοπό την εξασφάλιση ξεχωριστού τίτλου ιδιοκτησίας για κάθε μονάδα.

Επιπρόσθετα με το νομοσχέδιο προνοείται η τροποποίηση υφιστάμενων άρθρων, ώστε:

- (i) να προβλέπουν διαδικασίες οι οποίες να διευκολύνουν την παράταση υφιστάμενων αδειών με την δυνατότητα ανανεώσεως τους πέρα από τον μέγιστο χρόνο παρατάσεων, με συνοπτικές διαδικασίες, νοουμένου ότι η ανάπτυξη συνάδει ουσιωδώς με τις πρόνοιες του Σχεδίου Ανάπτυξης, και
- (ii) να διασφαλίζεται με την ανάπτυξη και η υλοποίηση των συνθηκών ανάπτυξης της περιοχής

Για το νομοσχέδιο αφού έτυχε παραπέρα επεξεργασίας από το Υπουργείο Εσωτερικών έγινε νομοτεχνική επεξεργασία και αφού λήφθηκαν υπ' όψη οι απόψεις όλων των εμπλεκομένων, μετά από ανάρτηση του μαζί με άλλα τέσσερα σχετικά νομοσχέδια στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και την σύγκλιση σχετικής συνεδρίας, προωθείται μαζί με τα υπόλοιπα νομοσχέδια από το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου, για έγκριση του από την Βουλή των Αντιπροσώπων.

Παράλληλα ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και υποβλήθηκε στην Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία και σχετική τροποποίηση του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικές Προσφυγές) Κανονισμών, ενώ βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και η μελέτη για τροποποίηση και του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικού Διατάγματος Ανάπτυξης.

β) Νομοσχέδιο τροποποίησης της Πολεοδομικής Νομοθεσίας σχετικά με το Σχέδιο για την Νήσο και την ιεράρχηση των Σχεδίων Ανάπτυξης

Ετοιμάστηκε και προωθήθηκε από το Τμήμα στο Υπουργείο Εσωτερικών τροποποίηση της Πολεοδομικής Νομοθεσίας σχετικά με το Σχέδιο για τη Νήσο. Με την προτεινόμενη τροποποίηση προωθείται η εφαρμογή του Σχεδίου για την Νήσο, το οποίο συντίθεται από τρεις βασικές ενότητες το Γενικό Χωροταξικό Πλαίσιο, τα Θεματικά Χωροταξικά Πλαίσια και τα Περιφερειακά Χωροταξικά Σχέδια, όπου τα δύο τελευταία θα αποτελούν εξειδικεύσεις ή και συμπληρώσεις του πρώτου, εφ' όσον η Κύπρος λόγω του μεγέθους της χαρακτηρίζεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ως μία περιφέρεια.

Ακόμη λήφθηκε υπόψη η εισαγωγή πρόνοιας για Συμβατότητα των Σχεδίων κατώτερης βαθμίδας με αυτά της ανώτερης. Ακόμη γίνεται εισαγωγή πρόνοιας για θέματα συμβατότητας της Δήλωσης Πολιτικής με το Σχέδιο για τη Νήσο, όπου σταδιακά τα Περιφερειακά Χωροταξικά Σχέδια θα την αποκαταστήσουν.

Μεταγλώτιση, Αναθεώρηση και Ενοποίηση του Νόμου περί Απαλλοτριώσεως

Το ΤΠΟ συμμετείχε στην ετοιμασία της μεταγλώτισης, αναθεώρησης και ενοποίησης του περί Απαλλοτριώσεως Νόμου ο οποίος έχει σταλεί στην Γενική Εισαγγελία για νομοτεχνική επεξεργασία. Σ' αυτόν περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και πρόνοια για διαπραγμάτευση για αγορά της ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας δυνάμει ιδιωτικής συμφωνίας με φορολογικά κίνητρα για τον ιδιοκτήτη της γης, πριν η απαλλοτριούσα αρχή προχωρήσει στη δημοσίευση γνωστοποίησης απαλλοτριώσεως, και έγινε εισήγηση για εισαγωγή προνοιών όπου σε εξαιρετικές περιπτώσεις και όπου δεν υπάρχει άλλη υπαλλακτική λύση, ο σκοπός δημόσιας ωφέλειας για τον οποίο γίνεται η απαλλοτριώση να περιλαμβάνει και την διαφύλαξη της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Γνωματεύσεις Γενικού Εισαγγελέα – Νομικού Συμβούλου

Ζητήθηκαν από τον Γενικό Εισαγγελέα οι πιο κάτω γνωματεύσεις και απαντήθηκαν:

- α) Παροχή οικονομικά προσιτής στέγης μέσω προνοιών των Σχεδίων Ανάπτυξης
- β) Δημοσιευμένα Δεσμευτικά Σχέδια Ρυμοτομοιών-Τροποποιήσεις στην Χάραξη Οδών
- γ) Θεματικές Τροποποιήσεις Τοπικών Σχεδίων
- δ) Συγκρούσεις μεταξύ Σχεδίων Ανάπτυξης
- ε) Πιστοποιητικό έγκρισης-ερμηνείας του άρθρου 10 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου

15.2.4 ΑΛΛΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ

1. Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕ.ΠΑ.Κ.) στη Λεμεσό

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συνέχισε τη συνεργασία του με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (και τους σύμβουλους Πολεοδόμους του), το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού καθώς και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία μελέτης της χωροθέτησης, στέγασης και μελλοντικής ανάπτυξης του Πανεπιστημίου στο κέντρο της Λεμεσού.

2. Ερευνητικό Τεχνολογικό Πάρκο

Το Τμήμα συνέχισε τη συνεργασία του με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς στην προσπάθεια που καταβάλλεται για δημιουργία Ερευνητικού Τεχνολογικού Πάρκου στην Κύπρο και στην εκπόνηση σχετικών χωροθετικών και άλλων μελετών.

3. Στέγαση Κρατικών Υπηρεσιών

Ετοιμασία μελέτης για τη χωροθέτηση κύριων αστικών λειτουργιών στα όρια του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας, με στόχο τον ορθολογικό μακροπρόθεσμο προγραμματισμό και χωροθέτηση των κύριων αστικών λειτουργιών και δημόσιων χρήσεων.

Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο για τη δημιουργία σύγχρονου Διοικητικού Κέντρου στην Αγλαντζιά

Ολοκλήρωση της εκπόνησης και έγκρισης Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου για τη δημιουργία σύγχρονου Διοικητικού Κέντρου στην Αγλαντζιά, για τη στέγαση των Υπουργείων Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, του Αρχηγείου Αστυνομίας και του Γενικού Επιτελείου της Εθνικής Φρουράς, με βασικό στόχο την ορθολογική αξιοποίηση κρατικής ιδιοκτησίας σημαντικού εμβαδού, καθώς και τη δημιουργία μεγάλου ανοικτού χώρου / πάρκου προσβάσιμου από το κοινό.

Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο για τη στέγαση Κυβερνητικών Γραφείων στην Έγκωμη

Πρώθηση της εκπόνησης και προκαταρκτική έγκριση Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου για τη στέγαση συναφών Υπηρεσιών / Τμημάτων στην Έγκωμη, με βασικό στόχο την ορθολογική αξιοποίηση κρατικής ιδιοκτησίας σημαντικού εμβαδού, ώστε να δημιουργηθεί ένα σύγχρονο κέντρο εξυπηρέτησης του πολίτη. Στον χώρο χωροθετούνται τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας, του Επαρχιακού Γραφείου Λευκωσίας του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, του Επαρχιακού Γραφείου Λευκωσίας του ίδιου Τμήματος, της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και σύγχρονος Σταθμός Επιβίβασης Λεωφορείων και Κεντρικός Σταθμός Λεωφορείων.

4. Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο για την Ευρύτερη Περιοχή Αρχιγραμματείας και Παλαιού ΓΣΠ

Υποστήριξη της Υπουργικής Επιτροπής αρμόδιας για το Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο για την Ευρύτερη Περιοχή Αρχιγραμματείας και Παλαιού ΓΣΠ, και ετοιμασία νέου τροποποιητικού πλαισίου για τον χώρο του παλαιού ΓΣΠ, με στόχο την προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού περί τον Μάιο του 2010.

5. Νέο Τετραετές Πρόγραμμα Αναζωογόνησης Περιοχών Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας 2009-2012

Συμμετοχή στην Υπηρεσιακή Επιτροπή για το Νέο Τετραετές Πρόγραμμα Αναζωογόνησης Περιοχών Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας 2009-2012, και των τριών επιμέρους Σχεδίων που περιλαμβάνει (Σχέδιο Επιχορήγησης Έργων Υποδομής από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σχέδιο Χορηγίας για Ενίσχυση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας, Σχέδιο Χορηγίας σε Καταστηματαρχες για Εξωραϊσμό Προσώπων και Ανακαίνιση Εσωτερικών Χώρων).

6. Εθνική Στρατηγική για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συμμετέχει στην ετοιμασία του προσχεδίου της Εθνικής Στρατηγικής για την Αειφόρο Ανάπτυξη, η οποία καθορίζει την Κυβερνητική πολιτική που βασίζεται στην αρχή ότι η Αειφόρος Ανάπτυξη πρέπει να ενσωματωθεί σε όλα τα επίπεδα διαμόρφωσης πολιτικών. Οι βασικοί στόχοι επικεντρώνονται στην προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή, την οικονομική ευημερία και την ανάληψη των διεθνών ευθυνών.

Πριν την οριστικοποίηση της Στρατηγικής και έγκρισης της από το Υπουργικό Συμβούλιο για τελική κατάθεσή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Τμήμα καθώς και οι υπόλοιποι συμβαλλόμενοι φορείς, θα συμμετέχουν στη διεξαγωγή Δημόσιου Διαλόγου στις 20/1/10 με τους κοινωνικούς εταίρους και το ευρύ κοινό.

7. Περιοχή μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού Λεμεσού

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεργασία με το Δήμο Λεμεσού, συμμετείχε στην ετοιμασία των Όρων Εντολής για προκήρυξη διαγωνισμού για την πολεοδομική μελέτη της περιοχής μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού στη Λεμεσό. Η συγκεκριμένη πολεοδομική μελέτη θα έχει την μορφή μελέτης γενικού χωροταξικού σχεδιασμού (masterplan), η οποία θα αποτελέσει τη βάση για εκπόνηση του τελικού Σχεδίου Περιοχής για την συγκεκριμένη περιοχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και με την διαδικασία που ενέκρινε πρόσφατα ο Υπουργός Εσωτερικών σε σχέση με την αναθεώρηση και τροποποίηση Σχεδίων Ανάπτυξης. Στόχος της μελέτης είναι ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός της περιοχής ώστε να αποτελέσει ένα πολυσύνθετο πόλο που θα λειτουργεί και σε συνάρτηση με τις προβλεπόμενες χερσαίες και θαλάσσιες αναπτύξεις της περιοχής. Η σχετική προκήρυξη δεν κατέληξε σε κατακύρωση και η μελέτη θα επαναπροκηρυχθεί.

15.2.4 ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

- Επιστημονική Επιτροπή για αξιολόγηση Περιοχών του Προγράμματος ΦΥΣΗ 2000.
- Επιτροπή Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Διαχειριστικών Σχεδίων του Προγράμματος ΦΥΣΗ 2000.

- Επιτροπή Παρακολούθησης του Διαχειριστικού Σχεδίου των Αλυκών της Λάρνακας.
- Τεχνική Επιτροπή για Αποκατάσταση του Μεταλλείου Αμιάντου.
- Επιτροπή Παρακολούθησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Χωροθέτησης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λεμεσό.
- Συντονιστική Επιτροπή για τη Στέγαση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λεμεσό.
- Συντονιστική Επιτροπή των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών/ Τμημάτων για τη δημιουργία υποδομής για το Τεχνολογικό Πάρκο στο Πεντάκωμο.
- Επιτροπή Παρακολούθησης της Μελέτης Βιωσιμότητας για τη δημιουργία του Τεχνολογικού Πάρκου στο Πεντάκωμο.
- Επιτροπή αξιολόγησης τεμαχίων που προτείνονται για αξιοποίηση ως χώρων στάθμευσης στο Κέντρο της Λεμεσού.
- Επιτροπή για την ετοιμασία όρων εντολής για την πολεοδομική ανάπτυξη περιοχής του Δήμου Γεροσκήπου.
- Επιτροπή για την υλοποίηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του Ακάμα
- Επιτροπή για την προώθηση της διαδικασίας ανταλλαγής ιδιωτικής γης στον Ακάμα
- Επιτροπή για τη Στέγαση των Επαρχιακών Γραφείων Λευκωσίας των Τμημάτων Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και Πολεοδομίας και Οικήσεως.
- Συντονιστική Επιτροπή για το Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο της ευρύτερης περιοχής Αρχιγραμματείας και παλαιού ΓΣΠ.
- Υπηρεσιακή Επιτροπή Προγράμματος Αναζωογόνησης Περιοχών Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας.
- Επιτροπή παρακολούθησης της υλοποίησης της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την προώθηση της Κύπρου ως κέντρο παροχής ιατρικών υπηρεσιών.
- Επιτροπή Αειφόρου Λατομικής και Μεταλλευτικής Ανάπτυξης.
- Τεχνική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της απερίθμωσης.
- Επιτροπή για μελέτη της προστασίας του εδάφους.

15.2.5 ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως εκπροσωπεί την Κύπρο σε διάφορους ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς, προγράμματα διακρατικής συνεργασίας, ερευνητικά έργα και δίκτυα.

Μέσα από την ουσιαστική συμμετοχή στις εργασίες των δράσεων που περιγράφονται στη συνέχεια, καθώς και τη συμβολή της Κύπρου στη διαμόρφωση των σχετικών δημοσιεύσεων και συμπερασμάτων, προάγεται η αξιοπιστία του κυπριακού πολεοδομικού συστήματος, ενώ υποβοηθείται και η συνεχής βελτίωσή του. Παράλληλα, οι τομείς της πολεοδομίας και χωροταξίας στην Κύπρο εναρμονίζονται με τις τρέχουσες και υπό ετοιμασία ευρωπαϊκές πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές.

Εκπροσώπηση της Κύπρου και συμμετοχή σε Δίκτυα, Προγράμματα και Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Επιτροπές διακυβερνητικής συνεργασίας του Συμβουλίου της ΕΕ, υπό τις προεδρίες της Τσεχίας και της Σουηδίας, κατά το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2009, αντίστοιχα

Δίκτυο Εθνικών Σημείων Επαφής για την Εδαφική Συνοχή – NTCCP: Παροχή κυπριακών θέσεων για θέματα χωρικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με το Γραφείο Προγραμματισμού που καλύπτει τη διάσταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2009 περιλαμβάνεται η προώθηση της υλοποίησης του *Προγράμματος Δράσης για την Εφαρμογή της Εδαφικής Ατζέντας της ΕΕ*, που αφορά αριθμό δράσεων σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και γειτονικές χώρες. Στις δράσεις αυτές περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων

- Η ετοιμασία περιπτώσιακής μελέτης (case study) από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, όπου προβάλλεται η κυπριακή εμπειρία στις σχέσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, όπως διαμορφώθηκε μέσα από τη νέα προσέγγιση της κυβερνητικής πολιτικής, στα πλαίσια της τρέχουσας διαδικασίας αναθεώρησης των Τοπικών Σχεδίων των αστικών συγκροτημάτων και της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο. Η μελέτη αυτή θα αποτελέσει μέρος έκθεσης που ετοιμάζει η Τσεχία για τις σχέσεις αστικών-αγροτικών περιοχών.
- Η συμμετοχή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ως ενδιαφερόμενη αρχή, σε δυο δράσεις που αφορούν, αντίστοιχα, τις προοπτικές ανάπτυξης των ευρωπαϊκών νησιών και περιοχών με γεωγραφικές ιδιομορφίες. Οι σχετικές μελέτες χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ESPON και περιλαμβάνουν περιπτώσιακές μελέτες που αφορούν την Κύπρο. Συγκεκριμένα, το ερευνητικό έργο που αφορά τα ευρωπαϊκά νησιά (EUROISLANDS), το οποίο συντονίζεται από την Ελλάδα, περιλαμβάνει περιπτώσιακή μελέτη για τις χωρικές ιδιαιτερότητες της Κύπρου ως νησιώτικο κράτος, ενώ το ερευνητικό έργο που αφορά τις περιοχές με γεωγραφικές ιδιομορφίες (Territorial Diversity, TeDi), το οποίο συντονίζεται από τη Νορβηγία, περιλαμβάνει δυο περιπτώσιακές μελέτες για τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της Μαραθάσας (ορεινή περιοχή) και της Τιλλιρίας

(απομονωμένη περιοχή). Το Τμήμα παρείχε συνεχή ροή στατιστικών δεδομένων και άλλων πληροφοριών προς τους ερευνητές και συμμετείχε ενεργά στις διαδικασίες σχολιασμού και διόρθωσης των σχετικών κειμένων. Τα αποτελέσματα των δυο μελετών, οι οποίες θα ολοκληρωθούν το 2010, αναμένεται να συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση των χωρικών και γεωγραφικών ιδιαιτεροτήτων της Κύπρου, με στόχο την βέλτιστη αξιοποίηση των προοπτικών ανάπτυξής της.

- Η διατύπωση απόψεων για θέματα χωρικής ανάπτυξης προς το Γραφείο Προγραμματισμού, το οποίο συμμετέχει σε δυο δράσεις που αφορούν την αναθεώρηση της Εδαφικής Ατζέντας της ΕΕ το 2011.

Ομάδα Εργασίας για την Ανάπτυξη του Αστικού Χώρου – UDG: Παροχή κυπριακών θέσεων για θέματα ανάπτυξης του αστικού χώρου. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2009 περιλαμβάνεται η προώθηση της ετοιμασίας *Πλαισίου Αναφοράς του Χάρτη της Λειψίας για Βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις*, που συντονίζει η Γαλλία.

Δίκτυο Εθνικών Σημείων Επαφής για θέματα Οίκησης – National Housing Focal Points.

Παροχή κυπριακών θέσεων για θέματα οίκησης και στεγαστικής πολιτικής και συμμετοχή στην προετοιμασία θεματικών εγγράφων για σχετικές άτυπες συναντήσεις των αρμόδιων Υπουργών.

- Επιτροπές Ευρωπαϊκής Επιτροπής (υπό τον συντονισμό της ΓΔ Περιφερειακής Ανάπτυξης)

2. Υποεπιτροπή για την Εδαφική Συνοχή και θέματα Αστικού Χώρου – TCUM, υπό τον συντονισμό της ΓΔ Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η υποεπιτροπή TCUM έχει δημιουργηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως διαδικασία διατύπωσης των θέσεων των κρατών μελών σε σχέση με τη χωρική και πολεοδομική διάσταση των Ευρωπαϊκών πολιτικών. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προβάλλει τις κυπριακές θέσεις για τα θέματα συζήτησης. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων του Τμήματος κατά το 2009 περιλαμβάνεται η συμμετοχή σε ομάδα εργασίας για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου για το θέμα της διάσπαρτης ανάπτυξης.

3. Πρόγραμμα ESPON (European Spatial Planning Observation Network)

Το Πρόγραμμα προωθεί τη διακρατική εδαφική συνεργασία στον τομέα της έρευνας για θέματα χωρικής ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής, μέσα από την ανάθεση και παρακολούθηση συναφών ερευνητικών έργων και ενημερωτικών δράσεων. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2009 περιλαμβάνονται η συμμετοχή στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, η προώθηση των κυπριακών θέσεων σε σχέση με τους θεματικούς προσανατολισμούς της ερευνητικής δραστηριότητας του προγράμματος και ο σχολιασμός εκθέσεων που παράγονται από ερευνητικά έργα, ώστε να διασφαλίζεται η ακριβέστερη δυνατή απεικόνιση της

Κύπρου και των εθνικών προτεραιοτήτων, καθώς επίσης η ανάληψη συντονιστικών καθηκόντων σε σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα τον Ιούνιο του 2009, ο καθορισμός νέου κυπριακού Σημείου Επαφής ESPON, η διάχυση πληροφοριών για νέες προκυρήξεις έργων σε επιλέξιμους κυπριακούς οργανισμούς κ.α.

4. Δίκτυο EUKN (European Urban Knowledge Network)

Αποτελεί πρωτοβουλία 17 κρατών μελών της ΕΕ για τη δημιουργία και συντήρηση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με μελέτες, περιγραφές έργων και έγγραφα πολιτικής για θέματα ανάπτυξης του αστικού χώρου. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2009 περιλαμβάνονται η συμμετοχή σε συνεδρίες της Επιτροπής Καθοδήγησης και των διαχειριστών γνώσης του Δικτύου, και στο ετήσιο συνέδριο των Εθνικών Σημείων Επαφής, που διοργανώθηκε τον Δεκέμβριο στο Μάλμο, καθώς και η ενημέρωση του Δικτύου με την Εθνική Πολιτική της Κύπρου για τον Αστικό Χώρο.

5. Διάφορα Ερευνητικά Προγράμματα, Δίκτυα και Μελέτες της ΕΕ

Συνεργασία με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας στα πλαίσια του ερευνητικού δικτύου URBAN-NET σε σχέση με θέματα αστικού χώρου, καθώς και διατύπωση απόψεων σε σχέση με θέματα πολεοδομίας-χωροταξίας και περιβάλλοντος, στα πλαίσια ειδικής συμβουλευτικής επιτροπής για το 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη.

Συμμετοχή στην ερευνητική δράση του Προγράμματος COST C20 (Urban Knowledge Arena) για απόκτηση εμπειριών για σύνθετα αστικά θέματα.

Συμμετοχή στην ερευνητική δράση του Προγράμματος COST TU0602 (Land Management for Urban Dynamics). Ανάλυση των παραγόντων που σχετίζονται με τη διαχείριση γης, τις σχετικές εφαρμοζόμενες πρακτικές και τις διαγραφόμενες νέες προσεγγίσεις για ικανοποίηση των διαφόρων πολεοδομικών αναγκών.

6. Εκπροσώπηση της Κύπρου σε Επιτροπές του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων Διεθνών Οργανισμών

Επιτροπή Ανώτερων Αξιωματούχων (CSO) της Διάσκεψης των Υπουργών αρμόδιων για θέματα Χωροταξίας του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEMAT).

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο του Συμβουλίου της Ευρώπης (ELC/ Florence Convention).

Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και την Ασφάλεια στην Ευρώπη (ΟΟΣΑ): ECMT – European Conference of Ministers of Transport

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών: UN HABITAT

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών: Economic Commission for Europe – Committees for Land Administration

15.2.6 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως παρέχει επιστημονική, τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη προς το Πολεοδομικό Συμβούλιο, στο οποίο σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο εκχωρούνται μεταξύ άλλων οι εξουσίες του Υπουργού Εσωτερικών για την εκπόνηση και τροποποίηση Σχεδίων Ανάπτυξης.

Πέραν της απόκτησης μεγάλου σύγχρονου χώρου για το Πολεοδομικό Συμβούλιο, στο κτίριο των νέων Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Συμβούλιο έχει ενισχυθεί σε προσωπικό και εξοπλισμό. Με την υποστήριξη που είχε από το Τμήμα, προχωρεί σταδιακά και αδιάληπτα στην υλοποίηση του Κυβερνητικού Προγράμματος, θέτοντας προτεραιότητες για την τροποποίηση υφιστάμενων Τοπικών Σχεδίων και Σχεδίων Περιοχής και εκπόνηση νέων με βάση νομικές και άλλες δεσμεύσεις. Σημαντικό μέρος των εργασιών του Πολεοδομικού Συμβουλίου κάλυψε τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Προετοιμασία της αναθεώρησης και τροποποίησης των Τοπικών Σχεδίων (ετοιμασία προσχεδίου της Έκθεσης Αναθεώρησης για κάθε Τοπικό Σχέδιο, ετοιμασία χρονοδιαγραμμάτων, έγκριση της διαδικασίας αναθεώρησης και τροποποίησης, ετοιμασία των εντύπων υποβολής προτάσεων από τις Τοπικές Αρχές και τους Φορείς στα πλαίσια των εργασιών των Κοινών Συμβουλίων κ.ο.κ.).
- (β) Προεργασία και συντονισμός του έργου για τις Δημόσιες Ακροάσεις με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 12Δ του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου (επιλογή αντιπροσωπευτικών απόψεων και εισηγήσεων προσώπων, σωμάτων ή αρχών που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 12Γ, καταρτισμός ημερήσιων διατάξεων των Ακροάσεων, παρακολούθηση των συνεδριάσεων τους και έγκριση των πρακτικών τους).
- (γ) Διαμόρφωση των οριζόντιων/θεματικών πολιτικών των Τοπικών Σχεδίων, σε μία προσπάθεια σύνθεσης, εκσυγχρονισμού και απλούστευσης τους, για να καταστούν πιο εύχρηστα, σωστά και κατανοητά εργαλεία άσκησης πολεοδομικού ελέγχου.

15.2.7 ΚΛΑΔΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οργάνωση/ αποστολή:

Ο Κλάδος Κυκλοφοριακής Πολιτικής είναι συναρμώδιος (σε συνεργασία με άλλους Κλάδους του Τμήματος και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων) για τη διαμόρφωση, αξιολόγηση και αναθεώρηση της κυκλοφοριακής πολιτικής σε Εθνικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, με βασικό στόχο την αποτελεσματική σύζευξη της με την πολιτική κατανομής των χρήσεων γης και την εναρμόνισή της με τις αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια επίτευξης αειφόρου ανάπτυξης και βιώσιμων πόλεων.

Γενικές αρμοδιότητες/ δραστηριότητες:

Οι γενικές αρμοδιότητες/ δραστηριότητες του Κλάδου αφορούν τα ακόλουθα:

- Αναθεώρηση, ενημέρωση και εκσυγχρονισμός της κυκλοφοριακής πολιτικής των Σχεδίων Ανάπτυξης (Σχέδιο για την Νήσο, Περιφερειακά Σχέδια, Δήλωση Πολιτικής, Τοπικά Σχέδια, Σχέδια Περιοχής, Ρυθμιστικά Σχέδια Κοινοτήτων), ιδιαίτερα όσον αφορά την χωρική κατανομή, οργάνωση και λειτουργική ιεράρχηση του οδικού δικτύου/ συγκοινωνιακής υποδομής.
- Συμμετοχή και εκπροσώπηση του Τμήματος στις ομάδες εργασίας που αφορούν στις υπό προγραμματισμό/εκπόνηση Ολοκληρωμένες Κυκλοφοριακές Μελέτες των 4 μεγάλων αστικών κέντρων της Κύπρου (Land Use – Transportation Studies) καθώς και σε άλλες σχετικές μελέτες μεταφορών σε στρατηγικό/ εθνικό επίπεδο.
- Συμμετοχή και εκπροσώπηση του Τμήματος στις ομάδες εργασίας/ δραστηριότητες διάφορων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που αφορούν θέματα πολιτικής Μεταφορών, Χωροταξίας, Περιβάλλοντος και Οίκησης, όπως: Εδαφική Ατζέντα της ΕΕ σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Μεταφορών μετά το 2010 (EU Territorial Agenda – dossier on EU Transport Policy post 2010), Economic Commission for Europe (Committee for Land Administration), ECMT και Σημείο Επαφής για το Pan-European Program for Transport, Health and Environment της Οικονομικής Επιτροπής.
- Συμμετοχή και εκπροσώπηση του Τμήματος στην Εθνική και Τεχνική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας Μαθητών, των οποίων προεδρεύει το Τμήμα Δημοσίων Έργων, καθώς και στο Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας και στην Επιτροπή Ασφάλειας Δρόμων, των οποίων προεδρεύει το Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.
- Συμμετοχή στις ομάδες εργασίας αναπτυξιακών μελετών στρατηγικής σημασίας (π.χ. Μελέτη Κέντρου Λεμεσού, Συνεδριακό Κέντρο Λεμεσού, Ένταξη ΤΕΠΑΚ στο Κέντρο της Λεμεσού, Ρυθμιστικό Σχέδιο περιοχής μεταξύ Παλαιού και Νέου Λιμανιού Λεμεσού, κ.α.).
- Εκπόνηση/αξιολόγηση μελετών/σχεδίων κυκλοφοριακής διαχείρισης που αφορούν περιοχές ή οδικούς άξονες σε αστικά κέντρα καθώς και σε Κοινότητες της υπαίθρου, ιδιαίτερα στα πλαίσια της νέας σειράς Ρυθμιστικών Σχεδίων για Κοινότητες της Υπαίθρου, που προωθεί το Τμήμα για την περίοδο 2007-2013. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ετοιμάζει μελέτες κυκλοφοριακής διαχείρισης/ οργάνωσης για την ευρύτερη περιοχή Ιδαίου-Νήσου, την κεντρική περιοχή του Δήμου Γερμασόγειας, την ευρύτερη περιοχή της Κοινότητας Έμπας και του πυρήνα του Ύψωνα που αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2010.
- Σχεδιασμός, σε επίπεδο ρυμοτομικού σχεδίου/ τυπικών διατομών, οδικών δικτύων σε Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές Ζώνες/Περιοχές. Ο Κλάδος έχει ολοκληρώσει τον σχεδιασμό οδικών δικτύων στη Βιομηχανική Ζώνη Μοναγρουλλίου, στην Βιοτεχνική Ζώνη Κάτω Πολεμιδιών, στη Βιοτεχνική Περιοχή Μουτταγιάκας και στη Βιοτεχνική Ζώνη Πισσουρίου.

- Μελέτη και σχεδιασμός οδικών πολεοδομικών έργων που αφορούν στη βελτίωση υφιστάμενων οδικών αρτηριών, την κατασκευή ποδηλατοδρόμων, τη διαμόρφωση χώρων στάθμευσης, κ.α. Τα έργα αυτά έχουν ως βασικούς στόχους την ουσιαστική βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Ο Κλάδος έχει ολοκληρώσει τον σχεδιασμό των ακόλουθων οδικών πολεοδομικών έργων:
  1. Τμήμα παλαιού δρόμου Λ/σού – Πάφου, διαμέσου της Ερήμης.
  2. Διεύρυνση και βελτίωση του δρόμου που συνδέει τον αυτοκινητόδρομο Λ/σού-Λ/σίας με την κοινότητα Παρεκκλησιάς.
  3. Λεωφόρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στον Ύψωνα.
  4. Βελτίωση κύριου δρόμου προς Πύργο Λεμεσού.
  5. Βελτίωση παλαιού δρόμου Λεμεσού – Πάφου στην Επισκοπή.
  6. Τμήμα οδικού δικτύου από τον κύριο δρόμο προς Κορφή, στην Απαισιά.
  7. Παρακαμπτήριος δρόμος Γερμασόγειας.

Σε εξέλιξη βρίσκεται ο σχεδιασμός των ακόλουθων οδικών πολεοδομικών έργων:

1. Δρόμος που συνδέει την κοινότητα Κονιά με τη Βιοτεχνική της Ζώνη.
  2. Λεωφόρος Ηλία Καννάουρου στον Ύψωνα.
  3. Κύριος δρόμος που διασχίζει την κοινότητα Καντού
  4. Κάθετος δρόμος Μουταγιάκας (από παραλιακό δρόμο μέχρι τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού – Λευκωσίας)
  5. Λεωφόρος Αποστόλου Λουκά στο Κολόσσι.
  6. Οδός Χρίστου Κκέλη στην Κισσόνεργα.
- Τεχνική αξιολόγηση και τελική έγκριση ρυθμιστικών-ρυμοτομικών σχεδίων δευτερευόντων οδικών δικτύων περικλειστων οικιστικών περιοχών, τόσο στις περιοχές των Τοπικών Σχεδίων όσο και σε περιαστικές Κοινότητες που εμπίπτουν στη Δήλωση Πολιτικής και στις οποίες παρουσιάζεται έντονη οικιστική ανάπτυξη, τα οποία ετοιμάζονται από τα οικεία Επαρχιακά Γραφεία Πολεοδομίας (Πολεοδομικές Αρχές) σε συνεργασία/ συνεννόηση με τις εκάστοτε Τοπικές Αρχές. Ήδη έχει ολοκληρωθεί η μελέτη και ο ρυμοτομικός σχεδιασμός του δευτερεύοντος οδικού δικτύου σε περίπου 20 περικλειστες περιοχές, όπως στο Γέρι, στα Λατσιά, στα Κάτω Πολεμίδια, στη Γερμασόγεια, στον Ύψωνα, στο Κολόσσι, στην Παρεκκλησιά, στα Κονιά, στην Πέγεια, στην Τρεμιθούσα και στον Πύργο Λεμεσού. Η μελέτη/ σχεδιασμός οδικών δικτύων σε μεγάλο αριθμό περιοχών βρίσκεται στον προγραμματισμό του Τμήματος (Επαρχιακά Γραφεία) για την τριετία 2010-2012.
  - Μελέτη και σχεδιασμός οδικών δικτύων που αφορούν εκπαιδευτικά ιδρύματα (υφιστάμενα και προτεινόμενα).
  - Επιπρόσθετα, ο Κλάδος είναι υπεύθυνος για οποιαδήποτε άλλα θέματα αφορούν συγκοινωνιακό προγραμματισμό/σχεδιασμό και πολιτική (transportation planning).

15.3 ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο Τομέας έχει την ευθύνη για την άσκηση πολεοδομικού ελέγχου της ανάπτυξης, σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο και τα δημοσιευμένα Σχέδια Ανάπτυξης και σύμφωνα με άλλες σχετικές Νομοθεσίες, μέσω του Διευθυντή του Τμήματος και των Επαρχιακών Λειτουργιών που έχουν ορισθεί ως Πολεοδομικές Αρχές, και την παροχή συμβουλών σε Τοπικές Αρχές, Κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες και στο κοινό, σε σχέση με θέματα που αφορούν τη ρύθμιση και το έλεγχο της ανάπτυξης.

Το 2009 υποβλήθηκαν στις Πολεοδομικές Αρχές 9405 αιτήσεις για πολεοδομική άδεια, σε σύγκριση με 8721 κατά το 2008 (αύξηση 7.8%). Από τις αιτήσεις αυτές 548 αφορούσαν τα Κεντρικά Γραφεία, 3088 αφορούσαν την Επαρχία Λευκωσίας (αύξηση 1.3%), 2106 την Επαρχία Λεμεσού (αύξηση 0.3%), 1306 την Επαρχία Λάρνακας (μείωση 11%), 1688 την Επαρχία Πάφου (μείωση 8.6%) και 669 την Επαρχία Αμμοχώστου (μείωση 0.15%). Κατά το 2009 διεκπεραιώθηκαν 9832 αιτήσεις (ποσοστό 104.5% των αιτήσεων που υποβλήθηκαν το 2009), σε σύγκριση με 11740 που διεκπεραιώθηκαν το 2008. Στο τέλος του 2009 εκκρεμούσαν 5958 αιτήσεις, σε σύγκριση με 6207 στο τέλος του 2008 (μείωση 4%).

Οι αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας που υποβλήθηκαν στις Πολεοδομικές Αρχές του Τμήματος το 2009, κατά τύπο ανάπτυξης, φαίνονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Υποβληθείσες αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΤΥΠΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2008	2009	Μεταβολή (%)
ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ	5089	4997	-1.8
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ	832	1201	44.5
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ	54	38	-29.6
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ/ ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΗ	240	209	-12.9
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ	117	93	-20.5
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	465	412	-11.3
ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ/ ΑΝΑΨΥΧΗ	194	197	1.5
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ	38	30	-21
ΛΑΤΟΜΙΚΗ/ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ	52	48	-7.7
ΜΙΚΤΕΣ	236	158	-33
ΆΛΛΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣ	967	499	-48.3
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	437	1523	248
ΣΥΝΟΛΟ	8721	9405	7.8

Πρόσθετα προς τις αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας, το 2009 υποβλήθηκαν στις ανωτέρω Πολεοδομικές Αρχές και διάφορες άλλες αιτήσεις που συνολικά ανήλθαν σε 8791 σε σύγκριση με 9137 που υποβλήθηκαν κατά το 2008 (μείωση 3.8%). Οι αιτήσεις αυτές κατά κατηγορία εμφανίζονται στον πιο κάτω Πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΤΥΠΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	2008	2009	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ	878	1022	16.4
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	1558	1538	-1.3
ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ	101	126	24.7
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ	164	45	-72.5
ΑΠΟΦΕΙΣ ΠΡΟΣ ΑΛΛΗ ΠΟΛΥΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ	174	88	-49.4
ΆΛΛΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	4296	2374	-44.7
ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΆΛΛΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ	90	94	4.4
ΆΛΛΕΣ	1876	3504	87
ΣΥΝΟΛΟ	9137	8791	-3.8

15.3.1 Ειδικά Διαδικαστικά Μέτρα για έλεγχο αιτήσεων για οικιστική ανάπτυξη (Αυτοέλεγχος):

Από τις 1.2.2008, τέθηκε σε εφαρμογή η διαδικασία μελέτης πολεοδομικών αιτήσεων με την μέθοδο του αυτοελέγχου (Εντολή 1/2008) και Εγκύκλιος 1/2008 του Υπουργού Εσωτερικών).

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται για αναπτύξεις οι οποίες αφορούν την ανέγερση κατοικίας μέχρι και τετρακατοικίας, την ανέγερση μέχρι και οκτώ κατοικιών σε οριζόντια διάταξη οι οποίες διαθέτουν κύριες εισόδους/εξόδους κατά μήκος των κατά μήκος δημόσιου δρόμου και την ανέγερση μέχρι 10 οικιστικών διαμερισμάτων σε πολυκατοικία, γίνεται με την μέθοδο του αυτοελέγχου από μέρος των Μελετητών.

Η μελέτη των αιτήσεων αυτών γίνεται μέσα στη χρονική προθεσμία των 30 εργάσιμων ημερών. Το 2009 (σε παγκύπρια βάση) υποβλήθηκαν με την πιο πάνω διαδικασία 1149 αιτήσεις και έτυχαν χειρισμού 1166 αιτήσεις (πίνακας 3).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΥ - 2009			
ΥΠΟΒΑΗΘΗΚΑΝ	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΑΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΕ ΣΥΝΗΘΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ
1149	1306	140	201
	1306-140=1166		

15.3.2 Αναθεωρημένος Χάρτης του Πολίτη για το Πολεοδομικό Σύστημα

Ετοιμάστηκε και κυκλοφόρησε αναθεωρημένος Χάρτης του Πολίτη για το Πολεοδομικό Σύστημα (πρώτη έκδοση 2000).

15.3.3 Δέσμη Μέτρων για τον Εκσυγχρονισμό του Ελέγχου της Ανάπτυξης

Πρωώθηση αριθμού των απαιτούμενων ενεργειών για υλοποίηση της ολοκληρωμένης Δέσμης Μέτρων για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος ελέγχου της ανάπτυξης.

15.3.4 Σύστημα παρακολούθησης της προόδου πολεοδομικών αιτήσεων μέσω του διαδικτύου:

Στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας του Υπουργείου Εσωτερικών για την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες στο επίπεδο του Πολεοδομικού Συστήματος, από τις 5 Νοεμβρίου 2007 τίθεται σε λειτουργία ιστοσελίδα, μέσω της οποίας κάθε πολίτης (ιδιοκτήτης ή μελετητής της ανάπτυξης), που θα υποβάλει αίτηση για χορήγηση πολεοδομικής άδειας μετά τις 29 Οκτωβρίου 2007 σε Πολεοδομική Αρχή που ανήκει διοικητικά στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί τα κύρια στάδια της πορείας διεκπεραίωσης της αίτησης του από το διαδίκτυο.

Το κοινό μπορεί να επισκέπτεται την ιστοσελίδα αυτή είτε απευθείας στη διεύθυνση www.publicaccess.tph.moi.gov.cy, είτε μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Η πιο πάνω ιστοσελίδα αναβαθμίζεται με στόχο την παροχή περισσότερων πληροφοριών στο κοινό. Η πιο πάνω ηλεκτρονική διεύθυνση μέχρι σήμερα δέχθηκε περίπου 20000 επισκέψεις.

15.3.5 ΚΛΑΔΟΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ - ΙΕΡΑΡΧΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΩΝ

Ο Κλάδος έχει την ευθύνη για τον εκσυγχρονισμό της Πολεοδομικής Νομοθεσίας και του Πολεοδομικού Συστήματος, τη μελέτη και διαμόρφωση ομοιόμορφης και ενιαίας πολεοδομικής πολιτικής.

Το 2009 υποβλήθηκαν στον Κλάδο 224 Ιεραρχικές Προσφυγές κατά αποφάσεων διαφόρων Πολεοδομικών Αρχών και έτυχαν χειρισμού 240 Προσφυγές. Ταυτόχρονα, το 2009, υποβλήθηκαν 153 αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών των Σχεδίων Ανάπτυξης και διατυπώθηκαν απόψεις στο Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων, για 215 αιτήσεις για παρέκκλιση. Κατά το 2009 έτυχαν επίσης χειρισμού από τον Κλάδο και 9 υποθέσεις που αφορούν ποικίλα θέματα που άπτονται Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης (αιτήσεις για αποζημίωση κ.ά). Επίσης, συνεχίστηκε η συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με τις προσφυγές που υποβάλλονται στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον πολεοδομικών αποφάσεων ή προνοιών των δημοσιευμένων Σχεδίων Ανάπτυξης.

15.4 ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Ο Τομέας Συντονισμού, Εφαρμογής Σχεδίων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς αποτελεί Τομέα με έξι Κλάδους (Κλάδος Διατήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων, Κλάδος Πολεοδομικών Έργων Α (Κυκλοφοριακά/οδικά έργα), δύο Κλάδοι Πολεοδομικών Έργων Β (αναπλάσεις/διαμορφώσεις χώρων), και Κλάδος Μηχανογράφησης).

15.4.1 ΚΛΑΔΟΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Κεντρικός στόχος της εργασίας που επιτελείται στον τομέα αυτό, είναι η προστασία, διατήρηση και αναβίωση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 38 και 39 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσω της νομικής προστασίας αξιόλογων παραδοσιακών/ιστορικών οικοδομών/κατασκευών (με έκδοση Διαταγμάτων Διατήρησης), της συμβολής στην αποκατάσταση/διατήρηση Διατηρητέων οικοδομών (με έκδοση Συναινέσεων/Πολεοδομικών Αδειών, έγκριση κινήτρων, παρακολούθηση και επιχορήγηση εργασιών), της νομικής προστασίας δέντρων (με έκδοση Διαταγμάτων Προστασίας) αλλά και μέσω συμβολής στην αναβίωση των παραδοσιακών συνόλων και οικισμών, με απόψεις, συμβουλές και γνωματεύσεις για διάφορα θέματα που άπτονται του τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η εργασία που έγινε στον Κλάδο το 2009, αφορά τους ακόλουθους επιμέρους τομείς:

- Έκδοση Διαταγμάτων Διατήρησης Οικοδομών. Το 2009 εκδόθηκαν δύο νέα Διατάγματα Διατήρησης που αφορούσαν 138 οικοδομές. Ο συνολικός αριθμός των οικοδομών που κηρύχθηκαν διατηρητέες μέχρι το έτος αυτό, ανήλθε σε 5.154.
- Χορήγηση 245 Συναινέσεων και Πολεοδομικών Αδειών για οικοδομικές εργασίες σε διατηρητέες οικοδομές.

- Μελέτη αιτήσεων για παροχή οικονομικών κινήτρων για τη συντήρηση και αποκατάσταση διατηρητέων οικοδομών. Συγκεκριμένα, το 2009 εγκρίθηκαν 126 αιτήσεις για επιχορηγήσεις ύψους € 9,492,627. Το ποσό που δαπανήθηκε από το Ειδικό Ταμείο Διατήρησης το 2009, στα πλαίσια εφαρμογής των εν λόγω κινήτρων, ανήλθε σε €6,974,625.
- Παρακολούθηση της προόδου των οικοδομικών εργασιών αποκατάστασης σε 300 διατηρητέες οικοδομές.
- Εξέταση αιτήσεων για παροχή επιχορηγήσεων σε περιπτώσεις που επιβάλλονται από τις Πολεοδομικές Αρχές όροι για χρήση παραδοσιακών υλικών σε σχέση με την ανέγερση νέων ή επιδιόρθωση υφιστάμενων οικοδομών. Το 2009 εγκρίθηκαν 28 αιτήσεις με ποσό επιχορηγήσεων ύψους €262,593. Το ποσό που δαπανήθηκε το 2009, στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου, ανήλθε σε € 112,424.
- Συνεργασία με άλλους Τομείς και Κλάδους του Τμήματος σχετικά με απόψεις και εισηγήσεις για διάφορα θέματα όπως κατευθυντήριες γραμμές, Σχέδια Ανάπτυξης κλπ.
- Ανοικοδόμηση και Ανασυγκρότηση της πυρόπληκτης Κοινότητας Αρτέμιδας Ηλείας. Το 2008 άρχισαν οι οικοδομικές εργασίες του έργου που περιλαμβάνει την αποκατάσταση 45 κατοικιών, την επισκευή 32 αποθηκών, μίας εκκλησίας, ενός ελιόμυλου, τη διαμόρφωση πλατείας και λιθόστρωτων, την κατασκευή πρότυπου προβατοστασίου και άλλα έργα υποδομής και αισθητικής αναβάθμισης του οικισμού. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Έργου (καλύπτεται από το Υπουργείο Εσωτερικών) είναι €8.800.000 (πλέον ΦΠΑ). Αρμόδιος Λειτουργός του Κλάδου έχει αναλάβει εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας ως Υπεύθυνος Παρακολούθησης του Έργου. Το Έργο ουσιαστικά ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2009. Επιπλέον, το 2009 προωθήθηκε η μελέτη κατασκευής των Έργων Αισθητικής Αναβάθμισης του οικισμού που περιλαμβάνουν την εξυγίανση προσόψεων (αναβάθμιση 20 οικοδομών) και δημόσιων χώρων τα οποία έχουν έμπρακτα συμπληρωθεί, καθώς και η δημιουργία κεντρικού αποχετευτικού συστήματος η οποία προβλέπεται να παραδοθεί μέχρι τα τέλη του 2010.
- Συνεργασία με το Πρόγραμμα Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής οργανώθηκε το Μάθημα «Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική και Σύγχρονοι προβληματισμοί» του 3^{ου} έτους σπουδών που ασχολείται με θέματα της Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής καθώς και με την αποκατάσταση παραδοσιακών οικοδομών.
- Συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στα πλαίσια της Συνεργασίας αυτής ετοιμάζεται λεξικό όρων που χρησιμοποιούνται στη διαχείριση και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Εντός του 2009 πραγματοποιήθηκε σχετικό σεμινάριο στο Όσλο, μετά από πρόσκληση της Νορβηγικής κυβέρνησης.
- Συμμετοχή σε συνέδρια και παρουσιάσεις, συγγραφή άρθρων σε επιστημονικές εκδόσεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό για θέματα που άπτονται της διαχείρισης και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

- Συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Ευρωπαϊκή Ένωση:
  - Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Κλάδος Διατήρησης) αποτελεί το φορέα διοργάνωσης στην Κύπρο των Ευρωπαϊκών Ημερών Κληρονομιάς (ΕΗΚ), που καθιερώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και προεδρεύει της Εθνικής Επιτροπής που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό. Το 2009, επιλέγηκε ως θέμα των ΕΗΚ «Μαθαίνοντας από την Κληρονομιά του Μοντέρνου», και περιλάμβανε έκθεση με τα κύρια ιστορικά χαρακτηριστικά και έργα της εποχής, εικονική περιήγηση καθώς και Συμπόσιο αφιερωμένο στη μοντέρνα αρχιτεκτονική, τους ανθρώπους που τη δημιούργησαν αλλά και στο μέλλον της, δηλαδή την προστασία και συντήρηση/αποκατάστασή τους. Στόχος των ΕΗΚ ήταν η παρουσίαση στο κοινό της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Μοντέρνου Κινήματος όπως αυτή δημιουργήθηκε κυρίως κατά την περίοδο 1935 – 1975. Επίσης, εκδόθηκε ειδική έκδοση με έργα της περιόδου. Τέλος, στα πλαίσια των ΕΗΚ διοργανώθηκε Παγκύπριος Διαγωνισμός Φωτογραφίας για παιδιά και νέους, με θέμα την Αρχιτεκτονική Κληρονομιά και το Πολιτιστικό Τοπίο με στόχο την ευαισθητοποίηση και εμπλοκή των νέων στην προστασία της κληρονομιάς.

- Συμμετοχή στις ακόλουθες Επιτροπές/ Δίκτυα:
  - Επιτροπή Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Συμβουλίου της Ευρώπης (*CD-PATEP*), η οποία έχει παράξει σημαντικό έργο στον τομέα αυτό (Σύμβαση για την Αρχιτεκτονική Κληρονομιά, Σύμβαση για το Τοπίο, Νέα Σύμβαση Πλαίσιο για την πολιτιστική Κληρονομιά, πολυάριθμες ανακοινώσεις, εισηγήσεις και εκδόσεις για ειδικά θέματα διατήρησης κλπ). Η εκρόσσωπος του ΤΠΟ έχει εκλεγεί στην Κεντρική Επιτροπή του *CD-PATEP* για το 2009 - 2010.
  - Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την προστασία και διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς (*HEREIN*), στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης, που στοχεύει στην πληροφόρηση, μέσω διαδικτύου, για την πολιτική διαχείρισης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Κύπρος, μέσω του ΤΠΟ, επιλέγηκε να λάβει μέρος στο Πιλοτικό Πρόγραμμα Herein III για παρακολούθηση της Σύμβασης της Γρανάδας για την Αρχιτεκτονική Κληρονομιά.
  - Δίκτυο *European Heritage Head Forum*, που στοχεύει στην ανταλλαγή εμπειριών και συζήτηση θεμάτων που άπτονται της προστασίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Διοργάνωση της συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Παγκόσμια Έκθεση της Σαγκάης EXPO2010

Η EXPO2010 θα φιλοξενηθεί στη Σαγκάη, από την 1^η Μαΐου μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2010. Σ' αυτή θα συμμετάσχουν πάνω από 240 χώρες και Διεθνείς Οργανισμοί από όλο τον πλανήτη, και θα είναι η μεγαλύτερη που έχει

διοργανωθεί ποτέ. Αναμένεται να την επισκεφτούν 70 εκατομμύρια επισκέπτες.

Το θέμα που επιλέγηκε για την EXPO2010 είναι «Καλύτερη Πόλη, Καλύτερη Ζωή» και αφορά στη σχέση μεταξύ της πόλης και της ανθρώπινης ζωής μέσω τριών προοπτικών – άνθρωπος, πόλη, πλανήτης. Το θέμα θα παρουσιαστεί σε ειδικά θεματικά περίπτερα, στα περίπτερα των συμμετεχόντων χωρών, πόλεων και Διεθνών Οργανισμών αλλά και μέσω Φόρουμ.

Η Κυπριακή Δημοκρατία συμμετέχει με περίπτερο 428τ.μ. με τίτλο «Το Σπίτι της Αφροδίτης». Σε αυτό θα παρουσιάζονται μέσω πολυμέσων η πολιτιστική κληρονομιά, η ανάπτυξη των πόλεων, ο τρόπος ζωής, οι φυσικές ομορφιές του νησιού καθώς και το όραμα των Κυπρίων για την πόλη του μέλλοντος. Επίσης, θα παρουσιαστούν καλλιτεχνικά προγράμματα από την Κύπρο, ενώ εκπρόσωποι του ΤΠΟ θα παρευρεθούν σε σχετικά σεμινάρια στα πλαίσια της εν λόγω Έκθεσης

Ο Κλάδος έχει αναλάβει όλα τα σχετικά με τη διοργάνωση της συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην EXPO2010 μετά από σχετική ανάθεση από το Υπουργείο Εσωτερικών.

15.4.2 ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

(α) ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Αντικείμενο του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων με τη μορφή χορηγιών σε Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα του Αγροτουρισμού. Σκοπός του Σχεδίου είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων από Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις που έχουν επίκεντρο την ανάδειξη και τον εμπλουτισμό των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών στοιχείων της υπαίθρου, με σκοπό τη συμπλήρωση ή και την ενίσχυση της απασχόλησης των κατοίκων της και τη διάσωση, διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση του παραδοσιακού χαρακτήρα και της αυθεντικότητας της υπαίθρου που αποτελούν υπόβαθρο για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.

Προγραμματική Περίοδος 2004-2006

Για την Προγραμματική Περίοδο 2004-2006 το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως είχε καθορισθεί ως Τελικός Δικαιούχος για το Σχέδιο Χορηγιών Αγροτουρισμού. Η ολοκλήρωση των Έργων είχε τη δυνατότητα να γίνει μέχρι και τον Ιούνιο του 2009.

Στο πλαίσιο της Α΄ Φάσης του Σχεδίου, εγκρίθηκαν 41 αιτήσεις συνολικής επένδυσης ύψους €12.3 εκ., εκ των οποίων ποσό ύψους €4,369,191 δόθηκε ως χορηγία σε 39 από αυτές, ενώ δύο αιτήσεις αποσύρθηκαν από το Σχέδιο. Στο πλαίσιο της Β΄ Φάσης του Σχεδίου, εγκρίθηκαν 37 αιτήσεις συνολικής επένδυσης ύψους €17.6 εκ., εκ των οποίων ποσό ύψους €5,694,863 δόθηκε ως χορηγία σε 36 από αυτές, ενώ μία αίτηση αποσύρθηκε.

Προγραμματική Περίοδος 2007-2013

Για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει οριστεί ως ο Ενδιάμεσος Φορέας του Σχεδίου Χορηγιών Αγροτουρισμού. Το Σχέδιο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» του Άξονα Προτεραιότητας «Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και Περιοχών της Υπαιθρου».

Η περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου είναι οι περιοχές της Υπαιθρου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013, εξαιρουμένων των μεγάλων αστικών συγκροτημάτων για τα οποία εκπονήθηκε Τοπικό Σχέδιο. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται στα €15 εκ.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προκήρυξε ήδη δύο Φάσεις υποβολής αιτήσεων, ενώ θα ακολουθήσουν και άλλες με στόχο την πλήρη απορρόφηση του κονδυλίου. Η πρώτη Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ήταν από τις 3.11.2008 μέχρι τις 30.01.2009 ενώ η δεύτερη από τις 14.12.2009 μέχρι τις 26.02.2010. Στο πλαίσιο της Α΄ Φάσης υλοποιούνται σήμερα 16 έργα με συνολικό ποσό χορηγίας €2,655,613.

Όσον αφορά τη δημοσιότητα του Σχεδίου, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως εξέδωσε σχετικό Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου στον οποίο αναλύονται όλες οι πρόνοιες και διαδικασίες διαχείρισης και αξιολόγησης των υποβληθέντων Προτάσεων και το οποίο παραχωρείται σε κάθε ενδιαφερόμενο μαζί με το Έντυπο Αίτησης και το Ενημερωτικό Έντυπο. Ετοιμάστηκαν επίσης αφίσες και προσκλήσεις για τις παρουσιάσεις του Σχεδίου που έγιναν σε ανοικτές εκδηλώσεις σε όλες τις πόλεις. Οι παρουσιάσεις ανακοινώθηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Έγινε επίσης κάλυψη του θέματος και δημοσιεύθηκαν άρθρα στον καθημερινό τύπο και άλλα έντυπα μέσα. Τέλος, το Σχέδιο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Σχεδίου Χορηγιών Αγροτουρισμού του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (www.moi.gov.cy/tph/rural-tourism)

(β) ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ (ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ) ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Το αντικείμενο των Ρυθμιστικών Σχεδίων Κοινοτήτων για την περίοδο 2007-2013 είναι η τεκμηριωμένη αναγνώριση, ανάλυση και αξιολόγηση σειράς προτεινόμενων παρεμβάσεων/μέτρων/δράσεων στις Κοινότητες, στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013».

Η στρατηγική η οποία θα ακολουθηθεί για τις περιοχές της υπαίθρου αποτελεί συνέχιση και ολοκλήρωση της στρατηγικής του Προγράμματος του Στόχου 2, 2004-2006, κατά την οποία εκπονήθηκαν 19 μελέτες εκ των οποίων οι 16 συγχρηματοδοτήθηκαν από τα Ευρωπαϊκά ταμεία κατά 50%, από Κυβερνητικά κονδύλια κατά 40% και από το εκάστοτε ενδιαφερόμενο Κοινοτικό Συμβούλιο κατά 10%. Για τον ίδιο σκοπό την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, προβλέπεται στον προϋπολογισμό αυξημένο ποσό ύψους €5.697.770,03 το οποίο θα καλύψει πολύ μεγάλο αριθμό Κοινοτήτων.

Η Περίοδος αυτή διαχωρίστηκε σε τρεις φάσεις. Στη Φάση Α΄ που δημοσιεύτηκε στις 27.12.2008 προκηρύχθηκαν 23 Διαγωνισμοί, που αφορούσαν εκπόνηση Ρυθμιστικών Σχεδίων για 42 Κοινότητες και ήδη κατακυρώθηκαν οι σχετικές Συμβάσεις στους επιτυχόντες Ιδιώτες Συμβούλους και, άρχισε η παρακολούθηση των Συμβολαίων. Οι μελέτες που αφορούν τις Κοινότητες Τόχνη, Κάτω Δρυς, Άγιος

Θεόδωρος, Αγία Άννα, Κυπερούντα, Όμοδος, Κάτω Πλάτρες, Φοινί, Συλίκου, Άγιος Μάμας, Αψιού, Μαθηκολώνη, Παλώδια, Σπιτάλι, Φασούλα, Άγιος Ιωάννης (Πιτσιλιάς), Αγρίδια, Αγρός, Πεντάκωμο, Άγιος Δημήτριος (Μαραθάσας), Καμινάρια, Λεμύθου, Παλαιόμυλος, Πρόδρομος, Τρεις Ελιές, Μάμμαρι, Ασκάς, Πλατανιστάσα, Φτερικούδι, Λύμπια, Μουτουλάς, Πεδουλάς, Ποταμιά, Ευρύχου, Λινού, Φλάσου, Γαλάτα, Κακοπετριά, Κελοκέδαρα, Σαλαμιού, Περιστερώννα, Παναγιά, αναμένεται να συμπληρωθούν εντός του 2010. Στη Φάση Β' που δημοσιεύτηκε στις 16.10.2009 προκηρύχθηκαν 21 Διαγωνισμοί, που αφορούν εκπόνηση Ρυθμιστικών Σχεδίων για 55 Κοινότητες και μόλις ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των υποβληθέντων προσφορών θα κατακυρωθούν οι σχετικές Συμβάσεις σε Ιδιώτες Συμβούλους. Στη Φάση αυτή περιλήφθηκαν οι Κοινότητες Μαζωτός, Μαρώνι, Περβόλια, Τερσεφάνου, Τρούλλοι, Αγίοι Βαβασιτιάς, Μελίνη, Ερήμη, Καντού, Πάνω Κυβίδες, Άλασσα, Δωρός, Παραμύθα, Καλό Χωριό, Καπηλειό, Λουβαράς, Άγιος Θεόδωρος (Αγρού), Κάτω Μύλος, Χανδριά, Ασγατα, Βάσα (Κελλακίου), Διερώνα, Έπταγώνια, Κελλάκι, Πρασιό (Κελλακίου), Συκόπετρα, Παλαιομέτοχο, Άγιος Επιφάνιος, Γούρρι, Καλό Χωριό (Ορεινής), Μιτσερό, Αγία Ειρήνη, Καννάβια, Πολύστυπος, Σπήλια, Οίκος, Αγία Μαρίνα (Ξυλιάτου), Άγιος Γεώργιος (Καυκάλλου), Βυζακιά, Ξυλιάτος, Αστρομερίτης, Ορούντα, Αγία Βαρβάρα, Νήσου, Πέρα Χωριό, Αγία Μαρίνα (Χρυσοχούς), Πωμός, Ίνεια, Κάθικας, Κρήτου Τέρρα, Νέο Χωριό, Γιόλου, Καλλέπεια, Κοίλη, Λετύμπου. Στη Φάση Γ' που προγραμματίζεται, αναμένεται σύντομα να προκηρυχθούν 15 περίπου Διαγωνισμοί, που θα αφορούν την εκπόνηση ανάλογων Σχεδίων για τις ακόλουθες 30 Κοινότητες, Ορμήδεια, Μονιάτης, Πέρα Πέδι, Τριμίκληνη, Άγιος Τύχωνας, Φοινικάρια, Επισκοπή (Λεμεσού), Πισσούρι, Παρεκκλησιά, Πύργος, Κοιλάνι, Λόφου, Αγροκηπιά, Κάτω Μονή, Εργάτες, Καπέδες, Πέρα (Ορεινής), Πολιτικό, Κάτω Πύργος, Παχύαμμος, Παλαιχώρι (Μόρφου), Παλαιχώρι (Ορεινής), Σαράντι, Γερακίες, Κάμπρος, Μηλικούρι, Τσακίστρα, Πολέμι, Στατός-Άγιος Φώτιος, Τραχυπέδουλα.

15.4.3 ΚΛΑΔΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Α΄ (ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΑ/ΟΔΙΚΑ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ)

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολεοδομικών έργων, τα οποία στοχεύουν στην βελτίωση των κυκλοφοριακών δεδομένων των αστικών αλλά και άλλων περιοχών, και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στην αναζωογόνηση/αναβάθμιση και κοινωνικοοικονομική αναβάθμιση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου.

Οδικά έργα που αφορούν τη διάνοιξη νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων σημαντικών οδικών αρτηριών, την κατασκευή ποδηλατοδρόμων και τη διαμόρφωση χώρων στάθμευσης οχημάτων, όπως επίσης και αποχετευτικά έργα ομβρίων.

A. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΤΟ 2009

- Αποχετευτικό Σύστημα Ομβρίων Παλουριώτισσας, Στροβόλου, Λακατάμειας και Έγκωμης.

Επένδυση / Κάλυψη τμημάτων των αργακιών Μάντισσας/ Κοκκίνων στο Στρόβολο και Μαλλίνας/ Νομικού, στη Λακατάμεια με δαπάνη € 4.25 εκ. περίπου

- Διαμόρφωση Μεγάλων Κυκλοφοριακών Κόμβων στη Λευκωσία.
Βελτίωση της συμβολής της Λ. Λάρνακος με την οδό Λόρδου Βύρωνος στη Λευκωσία, με δαπάνη € 427.000, περίπου.
- Διεύρυνση/βελτίωση των οδών Ηρώων και Αγίου Παύλου στη Λευκωσία και Άγιο Δομέτιο, με δαπάνη € 11.80 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Οδού Θεμιστοκλή Δέρβη στη Λευκωσία, με δαπάνη € 4.78 εκ. περίπου
- Βελτίωση της Οδού Αρσινόης και Τμημάτων των Οδών Γλαύκου και Αρμενίας στο Στρόβολο και Λευκωσία, με δαπάνη € 4.20 εκ. περίπου.
- Κατασκευή τμήματος της Λεωφόρου Σταυρού στο Στρόβολο, με δαπάνη € 2.90 εκ. περίπου.
- Κατασκευή του Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας Δυτικά της Πανεπιστημιούπολης, με δαπάνη € 11.11 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της οδού 28ης Οκτωβρίου στην Έγκωμη, με δαπάνη € 1.65 εκ. περίπου.
- Βελτίωση του τμήματος του Κύριου Δρόμου Λεμεσού-Πάφου που περνά μέσα από τη Γεροσκήπου (Λεωφόρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Γ΄), Α΄ Φάση, με δαπάνη €5.00 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Αμμοχώστου στη Δερύνεια με δαπάνη €3,00 εκ. περίπου.

B. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΠΟΥ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΣΕ ΤΟ 2008 ΚΑΙ ΤΟ 2009 ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΤΟ 2010

- Διεύρυνση / Βελτίωση των Λεωφόρων Αρχαγγέλου και Προκοπίου και μέρος της οδού Κύκκου. Η κατασκευή του Έργου άρχισε το Δεκέμβρη του 2008 και αναμένεται ότι θα ολοκληρωθεί το 2011 (το Έργο προωθήθηκε τελικά ως οδικό και χρηματοδοτείται από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Βελτίωση του Δρόμου Γερίου – Λατσιών (Φάση Β΄). Η κατασκευή του Έργου άρχισε το Σεπτέμβριο του 2009, με δαπάνη € 5.10 εκ περίπου.

- Οδικό Δίκτυο στη περιοχή του Νέου Σταδίου ΓΣΠ.
 τμήμα του Β΄ Νότιου Παρακαμπτηρίου Δρόμου Λευκωσίας, από τον Αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού μέχρι τη Λεωφόρο Δ. Βικέλα,
 τμήμα της Λεωφόρου Δ. Βικέλα, από τον Β΄ Νότιο Παρακαμπτήριο Δρόμο, μέχρι τον κυκλικό κόμβο προς το Νέο Γ.Σ.Π,
 δρόμος Μπράβο, από τον ανισόπεδο κόμβο του νέου Γ.Σ.Π μέχρι τη Λεωφόρο Γ. Κρανιδιώτη στα Λατσιαά.

Η υλοποίηση του Έργου άρχισε το Σεπτέμβριο του 2009.

- Σύνδεση του Βόρειου Σκέλους της οδού Θ. Ποταμιάνου με τη Λεωφ. Σπ. Κυπριανού (πρώην Λεωφ. Μακεδονίας). Η κατασκευή του Έργου άρχισε τον Ιούλιο του 2009 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 2010, με δαπάνη €1.70 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του Κύριου Δρόμου Τραχωνίου – Λεωφόρος Κωνσταντίου και Ευριπίδη. Η κατασκευή του Έργου άρχισε τον Οκτώβριο του 2009 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο του 2010 με δαπάνη €3.50 εκ. περίπου.
- Κατασκευή του Βόρειου Παρακαμπτηρίου Δρόμου Πάφου (Β΄Φάση). Η κατασκευή του Έργου άρχισε τον Ιούνιο του 2009 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 2010, με δαπάνη €5.50 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του Τουριστικού Παραλιακού Δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας, (τμήμα από κυκλικό κόμβο Λιμανιού, μέχρι τον κόμβο προς Λειβάδια - Α΄ Φάση). Η κατασκευή του Έργου έχει αρχίσει τον Μάιο του 2008 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Μάρτιο του 2010, με δαπάνη € 4,90 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση του Κύριου Δρόμου Αγίας Νάπας – Παραλιμνίου – Δερύνειας (Λεωφόρος 1ης Απριλίου στο Παραλίμνι και Ελευθερίας στη Δερύνεια). Η κατασκευή του Έργου έχει ξεκινήσει τον Μάρτιο του 2009 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός δύο χρόνων με δαπάνη κατασκευής €11,00 εκ. περίπου.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Μακαρίου του Γ΄ στην Αγία Νάπα. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 2010, με δαπάνη €2,90 εκ. περίπου.

Γ. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟ 2009 ΚΑΙ ΑΡΧΙΣΕ Η ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥΣ ΤΟ 2010.

- Διεύρυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Αγλαντζιάς και τμήματος της Λεωφόρου Λάρνακος στην Αγλαντζιά.

Στο πλαίσιο του Έργου αυτού, θα κατασκευαστεί πεζόδρομος / ποδηλατόδρομος, εντός του Δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, με δαπάνη € 600. 000 περίπου. Η κατασκευή του άρχισε τον Ιανουάριο του 2010.

- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχ. Μακαρίου Γ' στο Παλιομέτοχο. Αναμένεται ότι η κατασκευή του Έργου θα αρχίσει το Μάρτη του 2010, με δαπάνη € 3.00 εκ περίπου.
- Διαπλάτυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Προδρόμου στο Στρόβολο, Λευκωσία και Έγκωμη. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει τον Ιούλιο του 2010, με δαπάνη € 2.00εκ. περίπου.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Ρ.Ι.Κ. στην Αγλαντζιά. Αναμένεται ότι η κατασκευή του Έργου θα αρχίσει τον Ιούλιο του 2010, με δαπάνη € 2.00 εκ περίπου.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Αγίου Ιλαρίωνος στη Λευκωσία. Το Έργο προγραμματίζεται να αρχίσει τον Ιούλιο του 2010, με δαπάνη € 4.00 εκ περίπου.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του Κεντρικού Δρόμου Πάνω και Κάτω Δευτεράς μέχρι τον Πεδιαίο Ποταμό. Φάση Β' - Βελτίωση Λεωφόρου Αρχ. Μακαρίου και των οδών Α. Ζίπη και Γρ. Αυξεντίου στην Κ. Δευτερά. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2010, με δαπάνη € 3.50 εκ περίπου
- Διεύρυνση / Βελτίωση των Λεωφόρων Γιάννη Γρούτα και Αδώνιδος στο Δάλι. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2010, με δαπάνη € 3.80 εκ περίπου.
- Κατασκευή του κάθετου Δρόμου από το Λιμάνι Λεμεσού μέχρι το Νέο Νοσοκομείο Λεμεσού, (τμήμα από τον παλαιό δρόμο Λεμεσού – Πάφου μέχρι τα όρια του Λιμανιού. Το Έργο ξεκίνησε αρχές Ιανουαρίου 2010, με δαπάνη €24.00 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Ανοικοδομήσεως στον Αγ. Αθανάσιο. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το δεύτερο εξάμηνο του 2010, με δαπάνη €2.00 εκ. περίπου.
- Κατασκευή της Λεωφόρου Αεροδρομίου στη Πάφο, που συνδέει την Τουριστική Περιοχή Κάτω Πάφου. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το δεύτερο τρίμηνο του 2010, με δαπάνη €13.00 εκ. περίπου.
- Κατασκευή του Δυτικού Παρακαμπτήριου Δρόμου της κεντρικής πλατείας της Πόλης Χρυσοχούς. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το δεύτερο εξάμηνο του 2010, με δαπάνη €4.30 εκ. περίπου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Τάφοι των Βασιλέων στη Πάφο. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το δεύτερο εξάμηνο του 2010, με δαπάνη €6.50 εκ. περίπου.

- Κατασκευή του Βόρειου Παρακαμπτηρίου Δρόμου Γεροσκήπου, στα Δημοτικά Όρια Πάφου. Αναμένεται ότι το Έργο θα ξεκινήσει το δεύτερο εξάμηνο του 2010, με δαπάνη €2.50 εκ. περίπου.
- Κατασκευή Δυτικού Παρακαμπτηρίου Δρόμου στην Αθένου. Το Έργο αναμένεται να αρχίσει τον Μάρτιο του 2010, με δαπάνη κατασκευής €4,00 εκ. περίπου.
- Βελτίωση των Λεωφόρων Αρχ. Μακαρίου του Γ', Δημοκρατίας και Βάπτενας στην Ορμήδεια. Η υλοποίηση του Έργου (Α Φάση Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ' και Β Φάση Λεωφ. Βάπτενας), αναμένεται να αρχίσει το 2ο τρίμηνο του 2010, με συνολική δαπάνη € 5,00 εκ. περίπου (€2,50 εκ. ανά φάση).
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας από τη Λεωφόρο Λεμεσού μέχρι τη Λεωφόρο Ελευθερίας στην Αραδίππου (Λεωφ. Γ. Χριστοδουλίδη). Η υλοποίηση του Έργου αναμένεται να αρχίσει το 2ο εξάμηνο του 2010 με δαπάνη €11,00 εκ. περίπου.
- Βελτίωση του Παραλιακού Δρόμου Πιαλέ – Πασιά στη Λάρνακα. Το Έργο αναμένεται να ξεκινήσει τον Σεπτέμβριο του 2010, με δαπάνη κατασκευής €6,82 εκ. περίπου.

Δ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΗΚΕ / ΠΡΟΩΘΗΘΗΚΕ Η ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟ 2009 ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΥΤΩΝ ΤΟ 2010.

- Διεύρυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Αγλαντζιάς και τμήματος της Λεωφόρου Λάρνακος στην Αγλαντζιά.
- Διεύρυνση/βελτίωση της Λεωφόρου Γρηγόρη Αυξεντίου στον Άγιο Δομέτιο.
- Βελτίωση της Οδού Τσερίου στο Στρόβολο, Λακατάμεια και Τσέρι. Τμήμα από τη συμβολή με τη Λεωφόρο Στροβόλου μέχρι τη συμβολή με τη Λεωφόρο Σπ. Κυπριανού- Α' Φάση
- Κατασκευή της Λεωφόρου Αλεξανδρουπόλεως και Βελτίωση της οδού Βοσπόρου στο Στρόβολο.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της οδού Αγ. Φυλάξεως στη Λεμεσό.
- Σύνδεση της Λεωφ. Φραγκλίνου Ρούσβελτ με την παραλιακή Λεωφόρο που περνά μπροστά από την Επίχωση στη Λεμεσό.
- Βελτίωση του τουριστικού παραλιακού δρόμου Λεμεσού- τμήμα από «Ατλάντικα» (πρώην «Λιμόνια») μέχρι ξενοδοχείο «Grand Resort» (πρώην Ηλίας).
- Βελτίωση του κύριου δρόμου Πάφου- Λεμεσού που περνά μέσα από τη

Γεροσκήπου- (Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου του Γ΄) - Β΄ Φάση.

- Κατασκευή του Κάθετου Δρόμου που συνδέει την Οικιστική με την Τουριστική Περιοχή Γεροσκήπου.
- Δρόμος δευτερευούσης σημασίας που συνδέει τον παραλιακό δρόμο Λάρνακας – Δεκέλειας με τη Βορόκληνη
- Βελτίωση τμήματος του παλαιού δρόμου Λευκωσίας – Λεμεσού, εντός της Κοινότητας Κοφίνου
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας που θα συνδέει τη Λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα με τον Παρακαμπτήριο Δρόμο Αραδίππου προς Δεκέλεια. (Β΄ Φάση- Λεωφόρος Παναγούλη) .
- Βελτίωση της Λεωφόρου Περνέρας στο Παραλίμνι
- Βελτίωση της οδού Σταδίου στο Παραλίμνι.

Ε ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΑ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΕΙΤΑΙ Η ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΤΟ 2010.

- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Τσερίου στο Στρόβολο, Λακατάμια, Τσέρι
Φάση Β΄- Τμήμα από τη Λεωφόρο Τροόδους μέχρι τον Περιμετρικό Αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας.
- Βελτίωση / Κατασκευή του Δεύτερου Νότιου Περιμετρικού Δρόμου Λευκωσίας
Φάση Γ΄- Λεωφόροι Ιπποκράτους και Αργυρουπόλεως, στο Στρόβολο και Λακατάμια.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του τμήματος Παλαιού Δρόμου Λευκωσίας – Παλαιχωρίου που διέρχεται μέσα από Ανάγυα. Λεωφόρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Γ΄.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, στο Πέρα Χωρίο Νήσου.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Ιωσήφ Χ΄΄ Ιωσήφ στο Στρόβολο.
- Βελτίωση / Κατασκευή του Δεύτερου Νότιου Περιμετρικού Δρόμου Λευκωσίας
Φάση Δ΄- τμήμα από τη συμβολή με τη Λεωφόρο Γ. Κρανιδιώτη, μέχρι τη συμβολή με τη Λεωφόρο Μακαρίου στα Λατσία.

- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Τσερίου στο Στρόβολο, Λακατάμια, Τσέρι Φάση Γ΄ - Τμήμα από τον Περιμετρικό Αυτοκινητόδρομο μέχρι την έξοδο της Κοινότητας Τσερίου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αμμοχώστου στη Λευκωσία και Αγλαντζιά
- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Λευκοθέου στην Έγκωμη
- Βελτίωση της Λεωφόρου Καλλιπόλεως στη Λευκωσία.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Ιφιγενείας στο Στρόβολο
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρος Λουκή Ακρίτα και Ναυαρίνου στη Λευκωσία
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Μακεδονίας στην Έγκωμη.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Πάφου στη Λεμεσό και Κ. Πολεμίδα.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της οδού 1ης Απριλίου και κατασκευή της Λεωφόρου Ε. Λανίτη στη Λεμεσό.
- Κατασκευή της Λεωφόρου Συνεργατισμού στα Πολεμίδα.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του Παράλληλου Δρόμου Λιμανιού στη Λεμεσό.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της οδού Αλεξανδρείας και κατασκευή της οδού Ακταίας στη Λεμεσό.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση της Λεωφόρου Αγ. Αθανασίου στον Αγ. Αθανάσιο.
- Κατασκευή Παρακαμπτήριου Δρόμου Γερμασόγειας.
- Κατασκευή του Δυτικού Παρακαμπτηρίου Δρόμου Πάφου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση των Λεωφόρων Ευαγόρα Παλληκαρίδη και Ελλάδος στην Πάφο.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του Βόρειου Παρακαμπτηρίου Δρόμου Γεροσκήπου στη Γεροσκήπου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή στην Πάφο.
- Βελτίωση του κύριου δρόμου Πάφου- Λεμεσού που περνά μέσα από τη Γεροσκήπου (Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου του Γ΄) - Γ΄Φάση.
- Παραλιακός Δρόμος στην Πόλη Χρυσοχούς από το Λατσί μέχρι τη Λίμνη
- Δρόμος που ενώνει τη Δερύνεια με τη Σωτήρα (Οδός Σταδίου στη Δερύνεια και οδός Αμμοχώστου στη Σωτήρα).
- Κατασκευή Ανατολικού Παρακαμπτήριου Δρόμου Αθηνού.

- Διεύρυνση / Βελτίωση των οδών Σταδίου και Κοκκίνων στην Αγία Νάπα.
- Βελτίωση του Κεντρικού Δρόμου στην Αυγόρου (Λεωφόρος Καρύων).

Εκτός από τα έργα που αναφέρονται πιο πάνω, προωθείται η ετοιμασία Ρυθμιστικών Σχεδίων για τη Διεύρυνση/ Βελτίωση/ Κατασκευή διαφόρων οδικών αρτηριών σε ολόκληρη την Κύπρο, π.χ.

- Βελτίωση της Λεωφόρου Λάρνακας στη Λευκωσία και Αγλαντζιά
- Βελτίωση της Λεωφόρου Κέννεντυ στην Παλλουριώτισσα
- Βελτίωση Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας, από την Πανεπιστημιούπολη μέχρι το Γέρι.
- Διεύρυνση / Βελτίωση του Δρόμου που συνδέει την Κοκκινότριμιθιά με το Παλιομέτοχο και τους Αγ. Τριμιθιάς.
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας από το Συνοικισμό Αυτοστέγασης Γερίου, μέχρι τη Λεωφόρο Καλαμών.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Γρ. Διγενή, στο Δήμο Λεμεσού.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχ. Μακαρίου Γ΄, στο Δήμο Λεμεσού
- Διεύρυνση / Βελτίωση του Παραλιακού Δρόμου Χλώρακας-Λέμπας-Κισσόνεργας.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του Κάθετου Δρόμου που συνδέει τη Λεωφόρο Αρχ. Μακαρίου του Γ΄ με την παραλιακή Λεωφόρο στη Λέμπα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Αγ. Γεωργίου στην Πέγεια.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του Τουριστικού Παραλιακού Δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας(Δ΄Φάση- τμήμα από τον κόμβο προς Πύλα, μέχρι τον ΚΟΤ).
- Ενδιάμεσος Δρόμος (παράλληλος με τον Παραλιακό Δρόμο που ενώνει τα Λειβάδια με την Βορόκλινη και Πύλα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση των Λεωφ. Γρ. Διγενή και Γρ. Αυξεντίου στη Λάρνακα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση τμήματος της Λεωφόρου Κ. Μάτση στην Αράδιππου.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Κάππαρη στο Παραλίμνι.
- Κατασκευή του Δρόμου από το τουριστικό συγκρότημα ΟΑΣΙΣ, μέχρι τον κυκλικό κυκλοφοριακό κόμβο αγ. Παντελεήμονα στο Παραλίμνι.
- Κατασκευή Νότιου Παρακαμπτήριου Δρόμου στη Δερύνεια.
- Διεύρυνση / Βελτίωση των οδών Κοραή, Γιωρκή Παπαδοπούλου και Μεγάλου Αλεξάνδρου στο Παραλίμνι.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της οδού Τεύκρου Ανθία στην Αγ. Νάπα.

Επιπρόσθετα ο Κλάδος εκπροσωπεί το Τμήμα σε διάφορες Κυβερνητικές και άλλες Επιτροπές για τη μελέτη / αξιολόγηση και βελτίωση του οδικού δικτύου παγκύπρια, τη διαμόρφωση/ κατασκευή δικτύου ποδηλατοδρόμων σε Κοινότητες και Πόλεις της Κύπρου, την επίλυση κυκλοφοριακών προβλημάτων που παρουσιάζονται στο υφιστάμενο δίκτυο και τη λήψη διορθωτικών μέτρων, π.χ. διαμόρφωση συμβολών και μέτρων κυκλοφοριακής ύφεσης.

15.4.4 ΔΥΟ ΚΛΑΔΟΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Β (ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ / ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ)

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση Πολεοδομικών Έργων που αφορούν αναπλάσεις/διαμορφώσεις δημόσιων χώρων και τα οποία στοχεύουν στην αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στην αναζωογόνηση/αναβάθμιση, περιλαμβανομένης και της κοινωνικοοικονομικής, υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου και τη δημιουργία διευκολύνσεων για παθητική ψυχαγωγία/αναψυχή και ξεκούραση.

Τα Πολεοδομικά Έργα αυτά αφορούν αναπλάσεις και διαμορφώσεις δημόσιων ανοικτών χώρων και πλατειών, διαμορφώσεις αστικών, περιφερειακών και τοπικών δημόσιων πάρκων, αναπλάσεις ιστορικών πυρήνων των πόλεων και των χωριών, αναπλάσεις παραλιακών/τουριστικών περιοχών και κατασκευές πεζόδρομων/ ποδηλατόδρομων (κατά μήκος παραλίων, ποταμών κλπ).

A. Έργα των οποίων οι κατασκευαστικές εργασίες συμπληρώθηκαν το 2009

- Κατασκευή Παραλιακού πεζοδρόμου στον Πρωταρά (Α' Φάση), κόστους €1.700.000 περίπου
- Διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου της εκκλησίας Αγίου Παύλου στον άγιο Δομέτιο, κόστους €350.000 περίπου
- Διαμόρφωση/Ανάπλαση της Κεντρικής Πλατείας Γεροσκήπου κόστους €3,2εκ. περίπου
- Πάρκο (στην περιοχή Παρισσινού) Ευδώρα Βασιλαρά στο Δήμο Έγκωμης, κόστους €0,5εκ. περίπου
- Σχέδιο περιοχής Αστικού Κέντρου Λάρνακας – 3 Πλατείες κόστους €4,2εκ. περίπου
- Διαμόρφωση Παραλιακού Μετώπου Κάτω Πάφου, κόστους €8,5εκ. περίπου

- Πάρκο Αθηνάς Ταρσούλης στα Κάτω Πολεμίδια κόστους €220.000,00 περίπου
- Πάρκα Μεσολογγείου και 1^{ης} Οκτωβρίου στο Δήμο Αγίου Αθανασίου κόστους €600,000,00 περίπου
- Πάρκα Χρ. Κέλλη και Λαοδικίας στο Δήμο Κ. Πολεμιδιών κόστους €400.000,00

Β. Έργα των οποίων οι κατασκευαστικές εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη και θα συνεχιστούν και το 2010

- Πάρκο Ηρώων ΕΛΔΥΚ στην Αλυκή στην Λάρνακα, κόστους €430.000 περίπου
- Διαμόρφωση χώρου πρασίνου δίπλα από ταχυδρομείο Αγίας Νάπας, κόστους €400.000 περίπου
- Διαμόρφωση του πάρκου Ηλιούπολης στο Δάλι, κόστους €790.000 περίπου
- Βελτίωση της Λεωφόρου Μακαρίου Γ στην Αγία Νάπα, κόστους €2.900.000 περίπου
- Φωτισμός του παραλιακού πεζοδρόμου στην Πόλη Χρυσοχούς, κόστους €330.000
- Διαμόρφωση/Ανάπλαση της Κεντρικής Περιοχής του Δήμου Αγίου Αθανασίου, κόστους €4,2εκ. περίπου

Γ. Έργα των οποίων οι μελέτες είχαν συμπληρωθεί πριν το τέλος του 2009 και αναμένεται η έναρξη εργασιών για υλοποίηση τους εντός του 2010

- Διαμόρφωση πάρκου στην παραλιακή περιοχή Λειβαδιών, κόστους €1,1εκ. περίπου
- Διαμόρφωση Παραλιακού Πεζοδρόμου Βορόκλινης Φάση Α – Τμήμα Βερκί, κόστους €1,25εκ. περίπου
- Διαμόρφωση γραμμικού Πάρκου της κοίτης του Ποταμού Βαθκειά, κόστους €1.700.000 περίπου
- Σχέδιο Πεδιαίου – κατασκευή πεζοδρόμου / ποδηλατόδρομου στη Λευκωσία, κόστους €2.200.000 περίπου
- Δημιουργία χώρου στάθμευσης και αποκατάσταση κτιρίου Λαδά στον Άγιο Τύχωνα, κόστους €1.200.000 περίπου

- Συμπλήρωση εργασιών της Πλατείας Τροόδους, κόστους €175.000 περίπου
- Κατασκευή Παραλιακού πεζοδρόμου στον Πρωταρά (Β' Φάση), κόστους €3.500.000 περίπου
- Διαμόρφωση κυκλικού κόμβου στη Λεωφόρο Τιμάγια στην Λάρνακα, κόστους €700.000 περίπου
- Φωτισμός παραλιακού πεζοδρόμου στην Αγία Νάπα, κόστους €650.000 περίπου
- Διαμόρφωση πλατείας , περιπτέρου και χώρου στάθμευσης στην Λακατάμια, κόστους €595.000 περίπου
- Κατασκευή 2 πεζογεφυρών στο Στρόβολο, κόστους €850.000 περίπου
- Διαμόρφωση Αλιευτικού Καταφυγίου στο Λατσί (Β' Φάση), κόστους €820.000 περίπου
- Παραλιακός πεζόδρομος Παρεκκλησιάς, κόστους €1.200.000 περίπου
- Πλατεία στα Νέα Δήμματα, κόστους €500.000 περίπου
- Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου εκκλησίας Αγίου Φωκά και αποκατάσταση Δημοτικής Αγοράς στο Δήμο Αθηένου, κόστους €3,5εκ. περίπου
- Διαμόρφωση της Κεντρικής Πλατείας παρά την εκκλησία Παναγίας Χρυσελεύσης στο Δήμο Αθηένου, κόστους €4,8εκ. περίπου
- Αποκατάσταση παλαιού Αλευρόμυλου στο Δήμο Αθηένου, κόστους €0,5εκ. περίπου
- Διαμόρφωση/Ανάπλαση της Κεντρικής Πλατείας Άρσους κόστους €3,1εκ. περίπου
- Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα Αγ. Τριμιθιάς κόστους €1,9εκ. περίπου
- Ανάπλαση της πλατείας της εκκλησίας Αγίου Ανδρονίκου και του περιβάλλοντος χώρου στο Τσέρι, κόστους €4,1εκ. περίπου
- Διαμόρφωση πλατείας της εκκλησίας Αγίου Γεωργίου και του περιβάλλοντος χώρου στα Λύμπια, κόστους €3εκ. περίπου
- Δημιουργία περιφερειακού πάρκου στην περιοχή Κολιόκρεμμος Φάση Α' κόστους €5εκ. περίπου

- Διαμόρφωση Παραλιακού Πεζόδρομου Ποδηλατόδρομου στα Περβόλια κόστους €10εκ. περίπου
- Διαμόρφωση πλατείας και χωροθέτηση μνημείου στη Ξυλοφάγου, κόστους €3,5εκ. περίπου
- Διαμόρφωση Πυρήνα Κ. Πολεμιδιών, κόστους €3,5εκ. περίπου
- Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα Κιτίου Φάση Γ, κόστους €1,3εκ. περίπου
- Κεντρική Πλατεία Φρενάρους κόστους €2,1εκ. περίπου

Δ. Έργα τα οποία το 2009 βρίσκονται υπό μελέτη και των οποίων οι μελέτες αναμένεται να συμπληρωθούν εντός του 2010

- Παραλιακός πεζόδρομος Πύργου, κόστους €1.000.000 περίπου
- Συμπλήρωση Πεζόδρομου/ ποδηλατόδρομου στη Λακατάμια
- Πεζόδρομος / ποδηλατόδρομος στην Κάτω Δευτερά
- Κατασκευή πλατείας πίσω από το Δημοτικό Μέγαρο Στροβόλου
- Πεζοδρομοποίηση 1^{ης} Οκτωβρίου στην Αγία Νάπα
- Διαμόρφωση Πλατείας Καλού Χωριού Ορεινής
- Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας στο Στρουμπί
- Διαμόρφωση / Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας στα Κούκλια
- Τουριστικό περίπτερο στην Αργάκα
- Παραλιακός πεζόδρομος Νέα Δήμματα – Αργάκα
- Παραλιακός πεζόδρομος Κισσόνεργας
- Παραλιακός πεζόδρομος Πέγειας
- Παραλιακός πεζόδρομος Σωτήρας
- Παραδοσιακός πυρήνας Σωτήρας
- Εμπορικό κέντρο Πάφου και Πλατεία Κέννετυ
- Πλατεία 28^{ης} Οκτωβρίου, Κωστή Παλαμά και Διονύσιου Σολωμού στην Πάφο
- Αναβάθμιση Κοινότητας Άνω Κερύνειας του Νομού Αχαΐας στην Ελλάδα
- Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας Δρομολαξιάς κόστους €1,3εκ. περίπου
- Κατασκευή Παραλιακού Πεζόδρομου στο Πισσούρι κόστους €2,0εκ. περίπου
- Δημιουργία γραμμικού πάρκου στην παλαιά σιδηροδρομική γραμμή στη κοινότητα Κοκκινότριμιθιάς κόστους €1,5εκ. περίπου

- Ανάπλαση Πλατειών και δρόμων τμήματος του ιστορικού πυρήνα Ιδαίου κόστους €5,6εκ. περίπου
- Διαμόρφωση Κυκλικού Κόμβου παρά το νέο Γενικό Νοσοκομείο κόστους €0,5εκ. περίπου
- Αποκατάσταση/Αναζωογόνηση Παλιάς Γειτονιάς Βορόκλινης κόστους €2,5εκ. περίπου
- Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας στο Δήμο Λευκάρων κόστους €2εκ. περίπου
- Διαμόρφωση πλατειακού χώρου και υπόγειου χώρου στάθμευσης στην Ορμήδεια κόστους €3,8εκ. περίπου
- Ανάπλαση Δημόσιων Χώρων στην κοινότητα Απεσιά κόστους €2,6εκ. περίπου
- Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας και παρακείμενων δρόμων στην κοινότητα Πελενδρίου κόστους €2,5εκ. περίπου

15.4.5 ΚΛΑΔΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Η Μηχανογράφηση αποτελεί μία από τις κυρίαρχες προτεραιότητες του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (ΤΠΟ) για όλους ανεξάρτητα τους Τομείς. Για τον καθένα από αυτούς, η μηχανογράφηση εκλαμβάνει διαφορετική διάσταση λόγω της ιδιαιτερότητας που παρουσιάζει ο κάθε Κλάδος του κάθε Τομέα σχετικά με το περιεχόμενο και το βαθμό επεξεργασίας των δεδομένων που χρησιμοποιεί.

Όσον αφορά την προμήθεια μηχανογραφικού εξοπλισμού, εντός του 2009 το ΤΠΟ σε συνεργασία με το ΤΥΠ, προκήρυξε Παγκύπριο Διαγωνισμό για 85 Η/Υ. Η εταιρεία στην οποία κατακυρώθηκε η προσφορά εγκατέστησε ήδη τα συστήματα στα γραφεία του ΤΠΟ.

Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης Μηχανογράφησης του ΤΠΟ και σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ), το ΤΠΟ προκήρυξε Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό για «την ετοιμασία Στρατηγικής Μελέτης και Απαιτήσεων για την Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος του ΤΠΟ». Οι προσφορές αξιολογήθηκαν και η Εταιρεία στην οποία έγινε η κατακύρωση αναμένεται να ξεκινήσει εργασία τον Φεβρουάριο 2010. Κύρια αποστολή της Εταιρείας είναι η αναγνώριση των απαιτήσεων του ΤΠΟ και η ετοιμασία όρων Ευρωπαϊκού ή Διεθνούς Διαγωνισμού για την υλοποίηση του έργου της μηχανογράφησης. Οι εργασίες της Εταιρείας αναμένεται να ολοκληρωθούν περί το τέλος του 2010.

Για αποτελεσματική παρακολούθηση του όλου έργου της Μηχανογράφησης συστάθηκαν: (α) *Συμβούλιο Έργου*, με προεδρεύοντα το Διευθυντή ΤΠΟ, και συμμετέχοντες όλους τους Πρώτους Λειτουργούς Πολεοδομίας και το Διευθυντή ΤΥΠ, (β) *Τεχνική Επιτροπή*, της οποίας προϊστάται Πρώτος Λειτουργός Πολεοδομίας, και στην οποία συμμετέχουν Λειτουργοί από το ΤΠΟ και το ΤΥΠ, (γ)

Διευθυντής Έργου εκ μέρους του ΤΥΠ και (δ) Συντονιστής (Ενδιαφερόμενης Υπηρεσίας) εκ μέρους του ΤΠΟ.

15.5 ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΗΣΗΣ

Ο Τομέας Οίκησης αποτελεί τομέα με τέσσερεις Κλάδους (Κλάδος Σχεδιασμού και Κατασκευών, Κλάδος Διαχείρισης και Συντήρησης Οικισμών, Κλάδος Επιμετρήσεων και Κλάδος Υγειονολόγων Μηχανικών), και κατά το έτος 2009 έχει επιτελέσει σημαντικό έργο στο οποίο συμπεριλαμβάνονται τα όσα περιγράφονται στη συνέχεια.

15.5.1 ΚΛΑΔΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Από το 1975, ο Κλάδος Σχεδιασμού και Κατασκευών εφαρμόζει με συνέπεια τα δύο βασικά στεγαστικά σχέδια για τους Εκτοπισθέντες από την Τουρκική Εισβολή, το Σχέδιο Στέγασης σε κυβερνητικούς οικισμούς και το Σχέδιο Αυτοστέγασης σε Κυβερνητικά οικόπεδα. Με το Σχέδιο Στέγασης, έχουν μέχρι σήμερα ανεγερθεί 13.140 οικιστικές μονάδες και 330 καταστήματα σε 69 Κυβερνητικούς Οικισμούς παγκύπρια. Με το Σχέδιο Αυτοστέγασης έχουν μέχρι σήμερα διαχωριστεί 13.956 οικόπεδα σε 336 Συνοικισμούς παγκύπρια. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω Στεγαστικά Σχέδια, συμπληρωματικά έργα, όπως εμπορικά κέντρα, δρόμοι και πεζόδρομοι, χώροι στάθμευσης, πλατείες, καθώς και χώροι πρασίνου, υλοποιούνται με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής Κυβερνητικών Οικισμών.

Πρόγραμμα Αναδόμησης, Ριζικής Βελτίωσης και Ανακαίνισης 7 Κυβερνητικών Οικισμών Στέγασης Εκτοπισθέντων

Το πρόγραμμα καλύπτει τους Κυβερνητικούς Οικισμούς Ανθούπολης, Αγίου Παύλου και Στροβόλου II στη Λευκωσία, Μακαρίου III, Αγίου Αθανασίου και Λινόπετρας στη Λεμεσό και Αγίων Αναργύρων στη Λάρνακα με προϋπολογιζόμενο κόστος €170,86 εκ. περίπου για 10 χρόνια. Μέχρι σήμερα υλοποιήθηκαν έργα συνολικού κόστους €111,0 εκ. περίπου. Επιπλέον: (α) το 2008 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η Αναδόμηση και Επιδιόρθωση / Ριζική Βελτίωση του Κυβερνητικού Οικισμού Άγιος Μάμας με πρόσθετο κόστος €19.2 εκ. για 6 χρόνια. Το 2009 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τροποποιητική Απόφαση για τον Κυβερνητικό Οικισμό Αγ. Μάμα για πλήρη Αναδόμηση των πολυκατοικιών των Οικισμών και επιδιόρθωση των κατοικιών οπότε το συνολικό κόστος για τον Κυβερνητικό Οικισμό Αγ. Μάμα ανέρχεται στα €25.2 περίπου.

α) Κυβερνητικός Οικισμός Ανθούπολης

Αναδόμηση:

Συμπληρώθηκε μέχρι το τέλος του 2009 η αναδόμηση 13 πολυκατοικιών με 16 διαμερίσματα η κάθε μια και 91 ισόγειων και διώροφων κατοικιών με συνολικό κόστος €15.5 εκ. Οι εργασίες αναδόμησης συνεχίζονται με την ανέγερση 1 ακόμα πολυκατοικίας των 16 διαμερισμάτων και 7 ακόμα κατοικιών με προϋπολογιζόμενο συνολικό κόστος €1,5 εκ. Για την συμπλήρωση της Αναδόμησης του πιο πάνω οικισμού υπολείπεται η ανέγερση 30 ακόμη ισόγειων κατοικιών οι οποίες προγραμματίζονται να ανεγερθούν κατά τα έτη 2010-2012. Για τις εργασίες αναδόμησης του πιο πάνω οικισμού δαπανήθηκε για το έτος 2009 ποσό €1,7 εκ.

Ριζική Βελτίωση και Ανακαίνιση:

Οι εργασίες αναβάθμισης του φέροντος οργανισμού, ριζικής βελτίωσης και ανακαίνισης ολοκληρώθηκαν μέχρι το τέλος του 2007 σε όλες τις κατοικίες του Οικισμού. Συγκεκριμένα επιδιορθώθηκαν 512 ισόγειες και διώροφες κατοικίες με συνολικό κόστος €11,79 εκ. Επίσης με δαπάνη ύψους 0,51 εκ. επιδιορθώθηκε και ενισχύθηκε το Εμπορικό Κέντρο του Οικισμού.

β) Κυβερνητικός Οικισμός Άγιος Παύλος:

Αναδόμηση:

Συμπληρώθηκε η ανέγερση μιας πολυκατοικίας των 16 διαμερισμάτων με δαπάνη €0,85 εκ. η οποία έχει παραδοθεί στους δικαιούχους. Τον Ιούλιο του 2007 άρχισαν οι εργασίες για αναδόμηση μιας πολυκατοικίας των 13 διαμερισμάτων και η κατασκευή χώρων στάθμευσης για τις ανάγκες των πολυκατοικιών με συνολικό κόστος €1,02 εκ. Το πιο πάνω συμβόλαιο διακόπηκε και ζητήθηκαν νέες προσφορές. Οι εργασίες είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιούλιο του 2010 με κόστος €1,13 εκ.

Ριζική Βελτίωση και Ανακαίνιση:

Μέχρι το τέλος του 2009 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες ριζικής βελτίωσης και ανακαίνισης 122 ισόγειων και διώροφων κατοικιών και 117 διαμερισμάτων με συνολικό κόστος €3,93 εκ. Για τον πιο πάνω οικισμό ολοκληρώθηκαν οι εργασίες προσθήκης ανελκυστήρων σε 5 υφιστάμενες πολυκατοικίες με συνολικό κόστος €0,43 εκ.

γ) Κυβερνητικός Οικισμός Στρόβολος II:

Αναδόμηση:

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για αναδόμηση 2 πολυκατοικιών (26 διαμερίσματα) και η κατασκευή χώρων στάθμευσης με συνολικό κόστος €2,05 εκ. καθώς και η ανέγερση μικρού εμπορικού κέντρου με κόστος €0,34 εκ. Επίσης άρχισαν οι εργασίες για την αναδόμηση 2 νέων πολυκατοικιών με κόστος €1,5 εκ. και αναμένεται η ολοκλήρωσή τους τον Ιούνιο του 2010.

Ριζική Βελτίωση και Ανακαίνιση:

Μέχρι το τέλος του 2009 συμπληρώθηκαν οι εργασίες για την ανακαίνιση και ριζική βελτίωση 166 ισόγειων και διώροφων κατοικιών με συνολική δαπάνη €5.34 εκ. Βρίσκονται σε εξέλιξη δύο Συμβόλαια για επιδιόρθωση και ριζική βελτίωση άλλων 176 κατοικιών με δαπάνη €6.0 εκ. Υπολείπονται η επιδιόρθωση 186 κατ. και 198 διαμ. Οι εργασίες επιδιόρθωσης και Ριζικής Βελτίωσης αναμένεται να συνεχίσουν για 3 ακόμα χρόνια.

Το έτος 2009 δαπανήθηκε για τον οικισμό Στρόβολος II το ποσό των €1,9 εκ.

δ) Κυβερνητικός Οικισμός Μακάριος ΙΙΙ Λεμεσού:

Αναδόμηση:

Οι εργασίες Αναδόμησης 2 πολυκατοικιών (32 διαμ.) και 53 κατοικιών με συνολική δαπάνη €3,93 εκ. έχουν ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2004. Έκτοτε στον πιο πάνω οικισμό εκτελέστηκαν βελτιωτικά έργα όπως δρόμοι και πεζοδρόμια καθώς και χώροι στάθμευσης.

Ριζική Βελτίωση και Ανακαίνιση:

Οι εργασίες που αφορούν τον αρχικό Οικισμό έχουν ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο του 2003. Συγκεκριμένα εκτελέστηκαν εργασίες ριζικής επιδιόρθωσης και αναβάθμισης του φέροντος οργανισμού 18 πολυκατοικιών, 47 κατοικιών και του Εμπορικού Κέντρου με συνολική δαπάνη €2,90 εκ.

Οι εργασίες ριζικής βελτίωσης και ανακαίνισης στην επέκταση του Οικισμού που αποτελείται από 131 ισόγειες και διώροφες κατοικίες έχει ολοκληρωθεί το Νοέμβριο του 2007 με συνολική δαπάνη €2,22 εκ.

ε) Κυβερνητικός Οικισμός Άγιος Αθανάσιος:

Αναδόμηση:

Οι εργασίες για την αναδόμηση 3 πολυκατοικιών (42 διαμερίσματα) και διαμόρφωση χώρου στάθμευσης με συνολικό κόστος €3,09 εκ. ολοκληρώθηκαν τον Οκτώβρη του 2007. Στα πλαίσια της Αναδόμησης τον Ιανουάριο του 2010 ολοκληρώνονται οι εργασίες για την Αναδόμηση 3 νέων πολυκατοικιών (39 διαμερίσματα) με κοινόχρηστους χώρους στάθμευσης με δαπάνη της τάξης των €3,08 εκ. Για την ολοκλήρωση της Αναδόμησης υπολοίπονται 21 οικιστικές μονάδες και 12 καταστήματα τα οποία τροχιοδρομούνται και θα ολοκληρωθούν το 2012. Για το έτος 2009 δαπανήθηκαν €1,23 εκ.

Ριζική Βελτίωση και Ανακαίνιση:

Μέχρι το τέλος του 2008 συμπληρώθηκαν οι εργασίες για ριζική βελτίωση και ανακαίνιση ολόκληρου του οικισμού 272 ισόγειες και διώροφες κατοικίες με συνολική δαπάνη €7,35εκ.

στ) Κυβερνητικός Οικισμός Λινόπετρας:

Ριζική βελτίωση και ανακαίνιση:

Μέχρι το τέλος του 2009 συμπληρώθηκαν οι εργασίες ανακαίνισης και ριζικής βελτίωσης 120 ισόγειων και διώροφων κατοικιών και 180 διαμερισμάτων σε 21 πολυκατοικίες με συνολική δαπάνη €5,3 εκ. Αρχισαν οι εργασίες για επιδιόρθωση των τελευταίων 221 κατοικιών με κόστος €4.91 εκ. και οι εργασίες θα ολοκληρωθούν περί τα μέσα του 2011. Για τον οικισμό Λινόπετρα δαπανήθηκε το 2009 το ποσό των €0,2 εκ.

ζ) Κυβερνητικός Οικισμός Άγιοι Ανάργυροι Ι: Αναδόμηση:

Ολοκληρώθηκαν το 2008 οι εργασίες για την ανέγερση των πρώτων 3 πολυκατοικιών (39 διαμερίσματα) με δαπάνη €2,56 εκ. Γίνονται προσπάθειες για τη μεταστέγηση των κατοίκων από τις υφιστάμενες πολυκατοικίες οι οποίες θα κατεδαφιστούν και ετοιμάζονται σχέδια για την ανέγερση 6 νέων πολυκατοικιών με χώρους στάθμευσης καθώς και εμπορικό κέντρο τα οποία θα ανεγείρονται σταδιακά ανάλογα με τις δυνατότητες μεταστέγασης.

Ριζική βελτίωση και ανακαίνιση:

Μέχρι το τέλος του 2008 συμπληρώθηκαν οι εργασίες ανακαίνισης και ριζικής βελτίωσης 198 ισόγειων και διώροφων κατοικιών με δαπάνη ύψους €6,15 εκ. Βρίσκεται σε εξέλιξη Συμβόλαιο ύψους €4,5 εκ. για τις τελευταίες 86 κατοικίες και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί το τέλος του 2010 με σταδιακή παράδοση των κατοικιών.

Το έτος 2009 δαπανήθηκε το ποσό των €2,1 εκ. για ολοκλήρωση των εργασιών σε 44 από τις 86 πιο πάνω κατοικίες.

Έργα πέραν των 7 οικισμών

α) Αναδόμηση Κυβερνητικών Οικισμών Τσιακκιλερό και Κόκκινες Λάρνακας:

Κυβερνητικός Οικισμός Τσιακκιλερό:

Με την ολοκλήρωση τον Νοέμβριο του 2009 των τελευταίων 8 κατοικιών συμπληρώθηκε η Αναδόμηση του πιο πάνω οικισμού που περιλαμβάνει 420 οικιστικές μονάδες με συνολικό κόστος €18,3 εκ. πλέον έργα υποδομής. Τέλος του 2008 κατακυρώθηκαν προσφορές και είναι σε εξέλιξη εργασίες για την ανέγερση 5 νέων πολυκατοικιών και 16 κατοικιών σε κενούς χώρους με συνολικό κόστος €5.0 εκ. Το 2009 δαπανήθηκε ποσό €1,8 εκ.

(β) Κυβερνητικός Οικισμός Κόκκινες:

Η αναδόμηση του οικισμού ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2007. Το όλο έργο περιλαμβάνει 411 οικιστικές μονάδες με συνολικό κόστος €16,23 εκ. Τέλος του 2008 κατακυρώθηκαν προσφορές και τον Φεβρουάριο του 2009 αρχίσαν εργασίες για έξη νέες πολυκατοικίες σε κενούς χώρους με συνολικό κόστος €5.0 εκ. Το 2009 δαπανήθηκε ποσό €1,5 εκ.

(γ) Αναδόμηση Κυβερνητικών Οικισμών Ελεύθερης Αμμοχώστου:

Στην περιοχή της Ελεύθερης Αμμοχώστου συμπληρώθηκαν οι εργασίες Αναδόμησης 25 κατοικιών σε τρεις Κυβερνητικούς Οικισμούς (Λιοπέτρι, Φρέναρος, Σωτήρα). Η συνολική δαπάνη για το πιο πάνω έργο ανέρχεται σε €2.28 εκ. Για το 2009 δαπανήθηκε ποσό €1,8 εκ.

(δ) Προσθήκη ανελκυστήρων σε υφιστάμενες πολυκατοικίες σε Κυβερνητικούς Οικισμούς:

Με κόστος €6.0 εκ. περίπου άρχισαν οι εργασίες τοποθέτησης ανελκυστήρων σε 84 υφιστάμενες πολυκατοικίες οι οποίες θα ολοκληρωθούν κατά φάσεις μέχρι το τέλος του 2010. Ήδη έχουν αποπερατωθεί οι εργασίες για 12 πολυκατοικίες, βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες για άλλες 5 και κατακυρώθηκαν προσφορές για τις υπόλοιπες. Για το έργο αυτό δαπανήθηκαν το 2009 €0,8 εκ.

**(ε) Κυβερνητικός Οικισμός Αγ. Μάμας:
Αναδόμηση:**

Με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου άρχισαν τα έργα Αναδόμησης. Το 2008 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για 6 κατοικίες με κόστος €0,487 εκ. Το 2009 άρχισαν εργασίες για την αναδόμηση άλλων 7 κατοικιών και 3 πολυκατοικιών με συνολικό κόστος €3,024 και σύντομα θα αρχίσουν οι εργασίες ανέγερσης 3 ακόμα νέων πολυκατοικιών με κόστος €2,305 εκ. Το 2009 δαπανήθηκε ποσό €1.667.600,00.

Ριζική βελτίωση και ανακαίνιση:

Υπογράφηκε 22 μηνών Συμβόλαιο ύψους €1,25 εκ. και αρχίζουν οι εργασίες αρχές Ιανουαρίου του 2010 για 120 κατοικίες. Για ολοκλήρωση του έργου υπολοίπονται 97 κατοικίες και προγραμματίζεται η έναρξη των εργασιών στις αρχές του 2011.

(στ) Πρόγραμμα ανέγερσης 402 οικιστικών μονάδων σε κενούς χώρους εντός Κυβερνητικού Οικισμού με προϋπολογιζόμενο κόστος €31.0 εκ. περίπου.

Κυβερνητικός Οικισμός Αγ. Ιωάννης στη Λεμεσό:

Άρχισαν οι εργασίες ανέγερσης 2 πολυκατοικιών με κόστος €1.8 εκ.

Κυβερνητικός Οικισμός Ανθούπολης στην Π. Λακατάμια:

Αξιολογούνται προσφορές για την ανέγερση μιας νέας πολυκατοικίας με κόστος €4,2 εκ. περίπου και υπολογίζεται να αρχίσουν οι εργασίες τον Μάρτιο του 2010 και 18 μηνό Συμβόλαιο.

(ζ) Συνοικισμοί Αυτοστέγασης:

Συνεχίστηκαν οι εργασίες για διαχωρισμό 250 οικοπέδων σε 9 Συνοικισμούς Αυτοστέγασης. Παράλληλα έχουν αρχίσει οι εργασίες διαχωρισμού 340 νέων οικοπέδων σε 6 Συνοικισμούς Αυτοστέγασης. Κατά το 2009 συμπληρώθηκε ο διαχωρισμός 225 οικοπέδων σε 6 Συνοικισμούς Αυτοστέγασης και δαπανήθηκε για έργα υποδομής το ποσό των €9 εκ. που προνοείται στον Προϋπολογισμό. Επιπρόσθετα για αναβάθμιση των έργων υποδομής (κατασκευή πεζοδρομίων) σε παλαιούς Συνοικισμούς Αυτοστέγασης δαπανήθηκε ποσό €0,68 εκ.

15.5.2 ΚΛΑΔΟΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΕΩΝ

Οι κυριότερες δραστηριότητες του Κλάδου αφορούν τα ακόλουθα:

Ετοιμασία Εγγράφων Προσφορών: Ετοιμάστηκαν έγγραφα προσφορών για έργα συνολικής αξίας €42,8 εκ.

Οικονομική διαχείριση Έργων και διαχείριση Συμβολαίων. Συνολικά ο Κλάδος διαχειρίστηκε έργα αξίας €75,0 εκ.

Ετοιμασία εκτιμήσεων

Έλεγχος κόστους για διατηρητέες οικοδομές.

Συμμετοχή στην ετοιμασία του Προϋπολογισμού για έργα του Κλάδου Σχεδιασμού και Κατασκευών του Κλάδου Διαχείρισης και Συντήρησης και του Τομέα Ετοιμασίας Σχεδίων και Πολεοδομικών Μελετών.

Συμμετοχή σε Κυβερνητικές Επιτροπές

15.5.3 ΚΛΑΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Ο Κλάδος έχει την ευθύνη για τη διαχείριση και συντήρηση των Κυβερνητικών Οικισμών Στέγασης Εκτοπισθέντων. Συγκεκριμένα έχει την ευθύνη για τη διαχείριση και συντήρηση 13140 οικιστικών μονάδων και 330 καταστημάτων, σε 69 Κυβερνητικούς Οικισμούς, καθώς και την ευθύνη, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και την Υπηρεσία Μερίμνης, για την έκδοση Τίτλων Ιδιοκτησίας και Πιστοποιητικών Μίσθωσης σε εκτοπισθέντες που διαμένουν σε Κυβερνητικούς Οικισμούς.

Η ευθύνη για τη διαχείριση και συντήρηση των Οικισμών, περιλαμβάνει την κατανομή/αναδιανομή των οικιστικών μονάδων, τη συντήρησή τους, την επιδιόρθωση δρόμων και πεζοδρομίων, την τοπιοτέχνηση χώρων πρασίνου και πάρκων, την έγκριση ανέγερσης πρόσθετων δωματίων/αποχωρητηρίων, αποθηκών και λυόμενων χώρων στάθμευσης με δαπάνη των δικαιούχων, την κένωση αποχετευτικών συστημάτων λυμάτων, την είσπραξη ενοικίων καταστημάτων και οικιστικών μονάδων κ.λ.π.

Για τους Κυβερνητικούς Οικισμούς Παγκύπρια, δαπανήθηκε το 2009, ποσό €16.252.000, στις ακόλουθες εργασίες:

Συμβόλαια Γενικής Συντήρησης

Μέσα στο 2009, υπήρχαν δύο Συμβόλαια Γενικής Συντήρησης για τους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λευκωσίας, ένα για τους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λάρνακας/Αμμοχώστου και δύο για τους Οικισμούς Λεμεσού/Πάφου.

Σημειώνεται ότι σε όλα τα Συμβόλαια Γενικής Συντήρησης διεξήχθησαν και εργασίες μονώσεων πλακών οροφής οικιστικών μονάδων, όπου αυτό χρειαζόταν, ως εκ τούτου το 2009 δε χρειάστηκαν εξειδικευμένα Συμβόλαια για τις εργασίες αυτές.

Συμβόλαιο Επίστρωσης Αντανακλαστικής Βαφής σε Οροφές Κατοικιών και Εμπορικών Κέντρων σε Κυβερνητικούς Οικισμούς όλων των Επαρχιών

Στο Παγκύπριο Συμβόλαιο, αυτό που άρχισε και ολοκληρώθηκε το 2009, έχουν γίνει εργασίες επιδιόρθωσης μονώσεων και επίστρωσης αντανακλαστικής βαφής σε οροφές κατοικιών και εμπορικών κέντρων για συμβόλαια μονώσεων που έληξε η πεντάχρονη εγγύηση.

Εξειδικευμένα Συμβόλαια Επιδιόρθωσης Οικιστικών Μονάδων

Το τελευταίο τρίμηνο του 2009, άρχισαν Εξειδικευμένα Συμβόλαια σε Κυβερνητικούς Οικισμούς, ένα για την Επαρχία Λευκωσίας, ένα για την Επαρχία Λάρνακας, ένα για την Επαρχία Ελεύθερης Αμμοχώστου και ένα για την Επαρχία Λεμεσού.

Εξειδικευμένα Συμβόλαια Αντικατάστασης Εξωτερικών Ξύλινων Πορτοπαράθυρων με Αλουμίνια

Το πρόγραμμα αυτό προνοεί τη σταδιακή αντικατάσταση των εξωτερικών ξύλινων πορτοπαράθυρων, με καινούρια από αλουμίνιο. Μέσα στο 2009, ολοκληρώθηκε η αντικατάσταση εξωτερικών πορτοπαράθυρων στον Κυβερνητικό Οικισμό Ζύγι (Φάση II), στη Λάρνακα.

Σε όλα τα Συμβόλαια Γενικής Συντήρησης διεξήχθησαν επίσης τέτοιες εργασίες σε οικιστικές μονάδες, όπου αυτό χρειαζόταν.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι το Νοέμβριο του 2009 άρχισαν τέσσερα Εξειδικευμένα Συμβόλαια Αντικατάστασης Ξύλινων κουφωμάτων με αλουμίνια στην Επαρχία Λευκωσίας.

Επιδιόρθωση Δρόμων και Πεζοδρομίων και Τοπιοτέχνηση Χώρων Πρασίνου και Πάρκων

Το πρόγραμμα αυτό προνοεί την επιδιόρθωση δρόμων και πεζοδρομίων, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, καθώς και για τοπιοτέχνηση χώρων πρασίνου και πάρκων σε Κυβερνητικούς Οικισμούς, σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Τοπικές Αρχές.

Για Συντήρηση Δρόμων έχει δαπανηθεί ποσό €546.000 και για Εξωραϊσμό/Τοπιοτέχνηση Χώρων Πρασίνου ποσό €499.575.

15.5.4 ΚΛΑΔΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η εργασία που επιτελείται από τον Κλάδο αποσκοπεί στην πρόληψη και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν τη Δημόσια Υγεία και προστασία του Περιβάλλοντος γενικότερα. Ειδικότερα για το 2009 αφορά τα πιο κάτω θέματα:

(α) Συμπλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών σύνδεσης των Κυβερνητικών Οικισμών «Άσπρες» και «Αγ. Μάμα» με το κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο Λευκωσίας.

(β) Συμπλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών του κεντρικού αποχετευτικού δικτύου καθώς και της βιολογικής μονάδας και δύο αντλιοστασίων στο χωριό Λυθροδόνα.

(γ) Προβλέπεται έναρξη εργασιών σύνδεσης του Κυβερνητικού Οικισμού «Αγ. Φύλας» στη Λεμεσό.

2. Παράλληλα με τα πιο πάνω ο Τομέας ασχολείται με τον έλεγχο της λειτουργίας και τη συντήρηση διαφόρων βιολογικών μονάδων σε χωριά και Αυτοστεγάσεις σε όλες τις επαρχίες. Επίσης ασχολείται με την υποβολή εισηγήσεων στις Πολεοδομικές Αρχές αναφορικά με αιτήσεις για χορήγηση Πολεοδομικής άδειας για μελέτες ή εξειδικευμένες αναπτύξεις.

3. Άρχισε η κατασκευή Κεντρικών αποχετευτικών αγωγών από το Σ.Α.Λ. για σύνδεση των Κυβερνητικών Οικισμών «Κόκκινες», «Πλατύ», «Απόστολος Ανδρέας», «Αρχάγγελος Μιχαήλ» και «Στρόβολος III» και έτσι με αυτούς τους Οικισμούς ολοκληρώνεται η κατασκευή κεντρικών αποχετευτικών αγωγών σε όλους τους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λευκωσίας. Επίσης άρχισε η κατασκευή Κεντρικών Αποχετευτικών δικτύων στις Αυτοστεγάσεις Γερίου, Κοκκινοτριμιθιάς, Αστρομερίτη και Αγ. Τριμιθιάς για σύνδεσή τους με το ευρύτερο Κεντρικό Αποχετευτικό δίκτυο Λευκωσίας, και έχει συμπληρωθεί η μελέτη του Κεντρικού Αποχετευτικού δικτύου στο χωριό Ζύγι καθώς και τα έγγραφα προσφορών.

Για την επαρχία Λεμεσού συμπληρώθηκαν οι μελέτες για κατασκευή κεντρικών αποχετευτικών αγωγών από το ΣΑΛΑ για τέσσερεις Κυβερνητικούς Οικισμούς και τέσσερεις Αυτοστεγάσεις (συγκεκριμένα οι Κυβερνητικοί Οικισμοί «Άγιος Ιωάννης», «Άγιος Σπυριδωνας», «Ομόνοια», «Άγιος Νικόλαος» και οι Αυτοστεγάσεις «Πάνω και Κάτω Πολεμιδιών», «Αγία Φύλα», «Μουτταγιάκα»).

15.5.5 ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΜΟΝΙΜΗ ΣΤΕΓΑΣΗ

Ανέγερση Νέων Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στην Οδό Κινύρα στη Λευκωσία

Μετά την ολοκλήρωση των αρχαιολογικών ανασκαφών στο χώρο όπου ανεγείρονται σήμερα τα Νέα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στην Οδό Κινύρα, η αρχιτεκτονική μελέτη που εκπονήθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως το 2004 μέχρι το επίπεδο της Πολεοδομικής Άδειας, τροποποιήθηκε ανάλογα ώστε να περιλαμβάνει και να αναδεικνύει τις σημαντικές αρχαιότητες που ανευρέθηκαν.

Το έργο προωθήθηκε ως Μελέτη/Κατασκευή/Συντήρηση, και τα έγγραφα προσφορών, εκτός από την αρχιτεκτονική μελέτη, ετοιμάσθηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του έργου.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Αξιολόγησης Προσφορών επιλέγηκε ο χαμηλότερος προσφοροδότης, και το Οικοδομικό Συμβόλαιο υπογράφηκε το Νοέμβριο του 2008, μεταξύ Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων και της Εταιρείας στην οποία κατακυρώθηκε η προσφορά, με χρόνο υλοποίησης 30 μήνες και κόστος 23 περίπου εκατ. Ευρώ συν ΦΠΑ.

Η ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων βάση της μελέτης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, έγινε από την Εργοληπτική Εταιρεία σε συνεργασία με ιδιώτες Συμβούλους.

Εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, συμμετέχει ως Αρχιτέκτονας στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου, η οποία συντονίζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Οι εργασίες προχωρούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου.

Αποκατάσταση νεοκλασικής οικοδομής στην οδό Κινύρα που θα αποτελέσει μέρος των Νέων Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

Έχουν ολοκληρωθεί τα αρχιτεκτονικά σχέδια από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως καθώς και η στατική μελέτη της νεοκλασικής οικοδομής, με σκοπό η αποκατάσταση της να υλοποιηθεί παράλληλα με το πιο πάνω έργο, ώστε να αποτελέσει οργανικό τμήμα των Νέων Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Κάποια εμπλοκή με το θέμα της απαλλοτρίωσης του τεμαχίου αναμένεται να ξεπεραστεί εντός του 2010.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΜΕΤΑΣΤΕΓΑΣΗ

Το Τμήμα προσωρινά μεταστεγάστηκε σε 3 κτίρια ως ακολούθως:

ΚΤΙΡΙΟ SPIDERNET (γωνία των Λεωφ. Δημοσθένη Σεβέρη και Γρίβα Διγενή)

Μετά από ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων οικοδομικών εργασιών και συμμόρφωση με τις απαιτήσεις όλων των αρμόδιων Κυβερνητικών Υπηρεσιών, ολοκληρώθηκε σε στάδια η προσωρινή μεταστέγαση μέρους των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος (Τομέας Ελέγχου, Κλάδος Διαχείρισης, Κλάδος Ιεραρχικών Προσφυγών/Παρεκκλίσεων).

ΚΤΙΡΙΟ ΔΙΑΓΟΡΑΣ (Οδός Διαγόρου)

Μετά από ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων οικοδομικών εργασιών και συμμόρφωση με τις απαιτήσεις όλων των αρμόδιων Κυβερνητικών Υπηρεσιών, ολοκληρώθηκε η προσωρινή μεταστέγαση του υπόλοιπου και μεγαλύτερου μέρους των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος, καθώς και του Πολεοδομικού Συμβουλίου.

ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΣΥΔΥ – Εγκατάσταση ανελκυστήρα

Από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοιμάστηκε η σχετική αρχιτεκτονική μελέτη και σε συνεργασία με την ΠΑΣΥΔΥ ολοκληρώθηκε η τριώροφη μεταλλική κατασκευή για την τοποθέτηση ανελκυστήρα στο κτίριο της ΠΑΣΥΔΥ, όπου στεγάζεται προσωρινά το μεγαλύτερο μέρος του Τομέα Οίκησης (Κλάδοι Κατασκευών και Επιμετρήσεων).